

Załącznik Nr 2 do Uchwały
Nr VI/32/2011
Rady Gminy Filipów
z dnia 3 czerwca 2011 r.

**PLAN GOSPODARKI ODPADAMI
DLA GMINY FILIPÓW
NA LATA 2011 - 2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018
aktualizacja**

GRUDZIEŃ 2010

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	4
1.1	Podstawa prawna.....	4
1.2	Cel i zakres opracowania.....	4
1.3	Analiza aktualnego stanu prawnego.....	5
2	PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR GMINY FILIPÓW	8
2.1	Położenie geograficzne.....	8
2.2	Warunki glebowe	8
2.3	Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne	10
2.4	Sytuacja demograficzna.....	10
2.5	Uwarunkowania infrastrukturalne.....	11
2.6	Sytuacja gospodarcza	11
3	ANALIZA AKTUALNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	14
3.1	Odpady komunalne.....	14
3.1.1	Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych.....	14
3.1.2	Odpady ulegające biodegradacji.....	17
3.1.3	Systemy gospodarowania odpadami komunalnymi.....	18
3.1.3.1	Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Filipów.....	18
3.1.3.2	Sposób postępowania z odpadami komunalnymi	18
3.1.3.3	Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi.....	19
3.2	Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych	19
3.2.1	Zużyte baterie i akumulatory.....	19
3.2.2	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	20
3.3	Odpady opakowaniowe	20
3.4	Istniejące systemy zbierania odpadów	21
3.4.1	Systemy zbierania odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, odpadów opakowaniowych	21
3.5	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów	22
3.5.1	Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych	22
3.5.2	Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów.....	23
3.6	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami	24
3.6.1	Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych,.....	24
4	PROGNOZA ZMIAN W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	25
4.1	Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	26
4.1.1	Prognozowanie zmian w zakresie rozwiązań organizacyjnych i techniczno – technologicznych	32
4.1.2	Zużyte baterie i akumulatory.....	33
4.1.3	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	33
4.1.4	Odpady opakowaniowe	33
5	PRZYJĘTE CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ PRZYJĘTE TERMINY ICH REALIZACJI ZGODNE Z CELAMI PGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO	35
5.1	Odpady komunalne.....	36
5.2	Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych	37
5.2.1	Zużyte baterie i akumulatory.....	37
5.2.2	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	39
5.2.3	Odpady opakowaniowe	40
6	KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI.....	42
6.1	Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów	42
6.2	Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko	43

6.3 Działania wspomagające prawidłowe postępowanie odpadami w zakresie zbierania, transportu, unieszkodliwiania	43
6.3.1 Odpady komunalne	43
6.3.2 Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych	44
6.3.3 Odpady pozostałe	45
6.4 Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów	45
6.5 Sposób realizacji planu zamykania instalacji	47
6.6 Projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne, w tym odpadami komunalnymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzyski unieszkodliwianie	47
7 HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ	48
7.1 Sposoby finansowania służące realizacji zamierzonych celów w gospodarce odpadami ..	49
8 WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	56
9 SYSTEM MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU	57
10 STRESZCZENIE	59
 SPIS TABEL	 60
 SPIS RYSUNKÓW	 61

1 Wstęp

1.1 Podstawa prawna

Opracowanie niniejszej „Aktualizacji planu gospodarki odpadami dla gminy Filipów na lata 2011 - 2014 z perspektywą na lata 2015 - 2018” wynika z art. 14 i 15 ustawy o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późn. zm.) - nakładającego na gminę obowiązek opracowania w/w planu.

1.2 Cel i zakres opracowania

Celem niniejszego opracowania jest stworzenie kompleksowego gminnego planu gospodarki odpadami dla gminy Filipów na podstawie obowiązującego ustawodawstwa.

Zakres szczegółowy niniejszego opracowania wynika bezpośrednio z warunków określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. z 2003 r. Nr 66, poz. 620 z późn. zm.). Zgodnie z § 4 wyżej wymienionego rozporządzenia niniejszy gminny plan gospodarki odpadami określa:

1) aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:

- a. rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów,
- b. rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
- c. rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
- d. istniejące systemy zbierania odpadów,
- e. rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- f. wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- g. identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami, uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami;

2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;

3) cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia;

4) działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:

- a. działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
- b. działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

- c. działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
  - d. działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów;
- 5) rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację;
- 6) sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł;
- 7) system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich, jakości i ilości.

Zgodnie z § 6 w/w rozporządzenia gminny plan gospodarki odpadami zawiera, co najmniej następujące rozdziały:

- 1) wstęp;
- 2) analizę stanu gospodarki odpadami;
- 3) prognozę zmian;
- 4) założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami;
- 5) zadania strategiczne obejmujące okres, co najmniej 8 lat;
- 6) harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący okres 4 lat;
- 7) wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko oraz sposób ich uwzględniania w planie;
- 8) sposób monitoringu i oceny wdrażania planu;
- 9) streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Ponadto niniejszy Gminny Plan Gospodarki Odpadami został opracowany zgodnie z planami wyższego szczebla, tj.:

- Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010,
- Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012,
- Powiatowym Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Suwalskiego na lata 2008 - 2011.

1.3 Analiza aktualnego stanu prawnego

Obowiązujące prawo wprowadza zasady, które powinny być przestrzegane w gospodarce odpadami (spis aktów prawnych znajduje się w Załączniku nr 1).

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz.150 ze zm.) wprowadzono następujące zasady:

- zasadę zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości (ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów),
- zasadę zapobiegania (ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu),

- zasadę przezorności (ten, kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze),
- zasadę „zanieczyszczający płaci” (ten, kto powoduje szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia oraz ten, kto może spowodować szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu),
- zasadę dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.),
- zasadę uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów,
- prawo obywateli do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu, w tym dotyczących gospodarki odpadami, w przypadkach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 ze zm.),
- zasadę, że decyzja wydana z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska jest nieważna,
- zasadę, że podmioty korzystające ze środowiska oraz organy ochrony środowiska są zobowiązane do stosowania metodyk referencyjnych, jeżeli metodyki takie zostały określone na podstawie ustaw, przy czym, jeżeli na podstawie ustaw wprowadzono obowiązek korzystania z metodyki referencyjnej, dopuszczalne jest stosowanie innej metodyki pod warunkiem udowodnienia pełnej równoważności uzyskiwanych wyników.

W **ustawie o odpadach** sformułowano następujące zasady:

- zasadę przestrzegania właściwej hierarchii postępowania z odpadami (najbardziej preferowanym działaniem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, następnie ograniczanie ilości i uciążliwości - szkodliwości odpadów, odzysk - wykorzystanie odpadów, unieszkodliwianie odpadów, z wyłączeniem składowania, a najmniej preferowanym składowanie odpadów),
- zasadę bliskości (odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania; jeżeli nie jest to możliwe, to uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, powinny być przekazywane do najbliższej położonych miejsc, w których mogą zostać poddane odzyskowi lub unieszkodliwione),
- zasadę rozszerzonej odpowiedzialności producenta (producent jest nie tylko odpowiedzialny za powstające w procesie produkcyjnym odpady, ale również za odpady powstające w trakcie użytkowania, jak i po zużyciu wytworzonych przez niego produktów, odpowiednie projektowanie produktów).

W ustawie o odpadach zawarto wymaganie, aby stworzyć i utrzymać w kraju zintegrowaną i wystarczającą sieć instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska.

2 Podstawowe informacje charakteryzujące obszar gminy Filipów

2.1 Położenie geograficzne

Gmina Filipów leży w zachodniej części Pojezierza Zachodniosuwalskiego, w północno-zachodniej części województwa podlaskiego, około 25 km od Suwałk, w północno-wschodniej części powiatu suwalskiego. Sąsiaduje z gminami: Bakalarzewo, Przerośl, Suwałki (województwo podlaskie) oraz: Kowale Oleckie, Olecko, Gołdap, Dubeninki (województwo warmińsko-mazurskie). Siedzibą władz gminy jest wieś Filipów, o bogatej historii. W skład gminy wchodzi 14 sołectw: Agrażynówka, Bartnia Góra, Czarne, Czostków, Nowa Dębszczyzna, Stara Dębszczyzna, Filipów I, Filipów II, Filipów III, Filipów IV, Garbas I, Garbas II, Huta, Jemieliste, Mieruniszki, Stare Motule, Nowe Motule, Olszanka, Piecki, Rospuda, Smolenka, Szafranki, Supienie, Tabałówka, Wólka i Zusno. Przez Filipów przebiega droga wojewódzka nr 652 Suwałki – Jemieliste – Filipów – Mieruniszki – Kowale Oleckie.

Rysunek 1 Położenie gminy Filipów na tle powiatu suwalskiego.

Źródło: www.old.bazagmin.pl

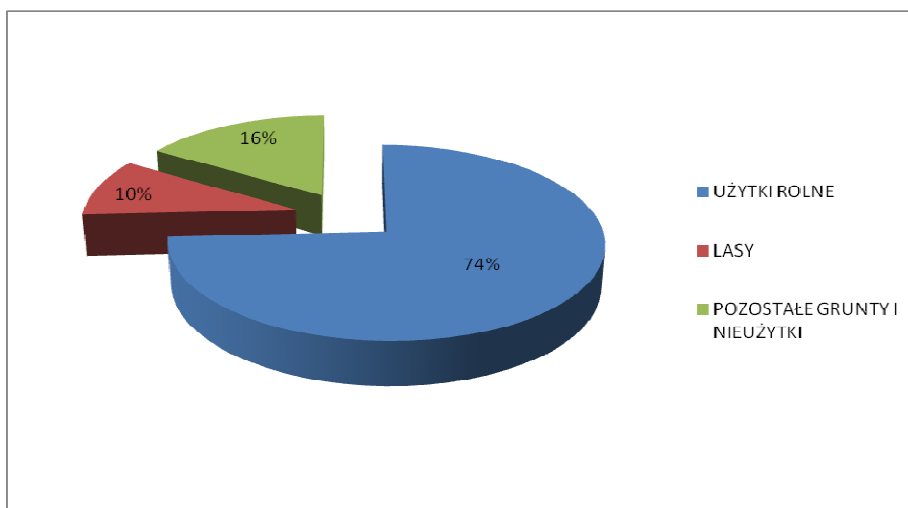
2.2 Warunki glebowe

Na terenie gminy Filipów obszar stanowiący około 40% powierzchni gminy, w części wschodniej i zachodniej, występują głównie gleby brunatne i bielcowe, wytworzone z glin zwałowych i piasków gliniastych, zaliczane do kompleksu żyniego bardzo dobrego. Należą one do IVa klasy bonitacji. W obrębie sandru Rospudy, na obszarze stanowiącym około 20% powierzchni gminy występują gleby rdzawe i częściowo bielcowe, wytworzone z piasków luźnych i piasków ze żwirem, zaliczane do kompleksu żyniego bardzo dobrego, V i VI klasy bonitacji. W części południowej, na obszarze stanowiącym około 15% powierzchni gminy występują gleby bielcowe wytworzone z piasków gliniastych lekkich, zaliczane do kompleksu żyniego dobrego, należące do IVa i IVb klasy

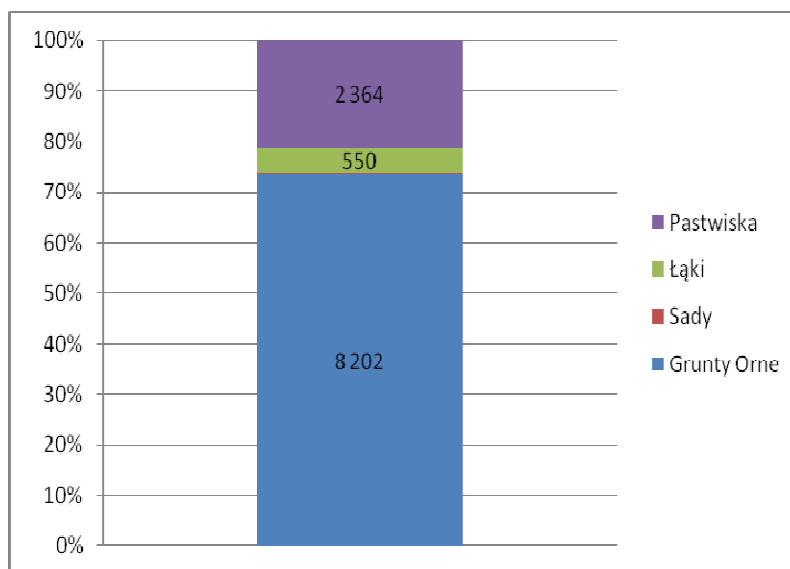

bonitacji. W części wschodniej, zajmującej około 15% powierzchni gminy występują gleby o lekkim składzie mechanicznym wytworzone z piasków słabogliniastych, o bonitacji IVb i V. W części północnej gminy, na obszarze obejmującym 10% powierzchni gminy, występują gleby brunatne wytworzone z glin, o bonitacji IVa i IVb. Gleby I i II klasy bonitacyjnych w ogóle nie występują na terenie gminy.

Struktura użytkowania terenów na obszarze gminy Filipów kształtuje się następująco: grunty rolne zajmują 74%, lasy i grunty leśne 10% oraz 16% pozostałe grunty i nieużytki.

Wykres 1 Struktura użytkowania terenów na obszarze gminy Filipów.

Wykres 2 Struktura użytkowania użytków rolnych na terenie gminy Filipów.

Natomiast struktura użytków rolnych przedstawia się następująco: grunty orne 73,57%. Łąki 4,93%, pastwiska 21,21%, sady 0,29%.

2.3 Warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne

Na terenie gminy istnieje dobrze rozwinięta sieć wód powierzchniowych. Głównym ciekim jest rzeka Rospuda, która przepływa od jeziora Czarne przez Rospudę i Kamienne w części północnej oraz przez jezioro Długie, Gacne i Garbaś w części południowej gminy. We wschodniej części znajduje się druga co do wielkości rzeka gminy – Zuśnianka.

Rzeka Rospuda – w swym górnym biegu przepływa przez wąskie jeziora leżące pomiędzy wysokimi trawiastymi wzgórzami. W dolnym biegu Rospuda meandruje przez bagniste łąki otoczone liściastymi lasami Puszczy Augustowskiej. W końcowej części, po połączeniu się z rzekami Szczeberką i Blizną, staje się szeroka i powolna, a woda jest prawie czarna. Ostatecznie Rospuda znika w jeziorze o tej samej, co ona nazwie. Dalej ma kontynuację, jest bowiem uważana za górny bieg rzeki Netty.

Na terenie gminy występuje 13 zbiorników wodnych, z których cztery mają powierzchnię powyżej 100 ha. Większość zbiorników to rynnowe jeziora polodowcowe, charakteryzujące się wąskim i podłużnym kształtem, znacznym wcięciem w podłoże, stromymi brzegami i urozmaiconą rzeźbą dna. Jeziora te tworzą charakterystyczne ciągi jeziorne o przebiegu południkowym prostopadłe do ciągów moren czołowych.

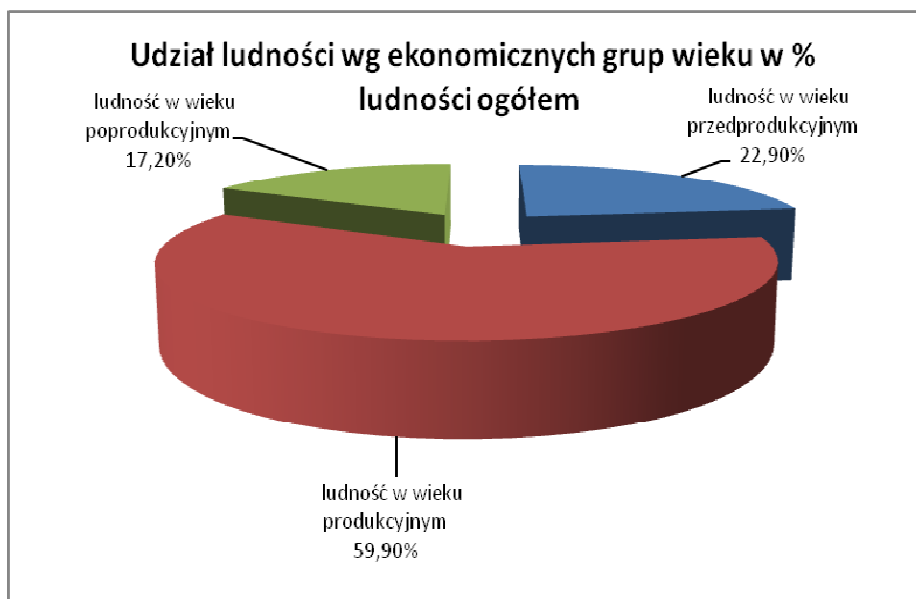
Do największych jezior gminy należy jezioro Rospuda. Jest to jezioro przepływowe (przepływa przez nie rzeka Rospuda), o powierzchni 333,8 ha, maksymalnej głębokości wynoszącej 39 m, średniej głębokości 14,5 m, długości 5,8 km i maksymalnej szerokości 750 m. Jezioro ma słabo rozwiniętą linię brzegową, brzegi piaszczysto-żwirowe o bardzo stromych stokach pociętych jarami i wąwozami. Wody jeziora są czyste i dość przejrzyste, a dno przybrzeżne piaszczyste. Jest to jezioro typu sielawowego.

Na terenie gminy użytkowy poziom wodonośny występuje w utworach czwartorzędowych. Wody te nie stanowią dużych zasobów i mają charakter infiltracyjny. Zasilane są głównie przez wody opadowe, które dzięki ukształtowaniu terenu i melioracji w większości spływają do rzek i jezior. Nie stwierdzono większego powiązania wód podziemnych z wodami powierzchniowymi..

2.4 Sytuacja demograficzna

Na dzień 31.XII.2009 roku¹ zameldowanych na jej terenie było 4 496 mieszkańców. W 2009 r. gminę zamieszkiwało 4 501 osób. Na obszarze gminy Filipów położonych jest 26 sołectw.

Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym wynosi 22,90 %, w wieku produkcyjnym 59,90 %, poprodukcyjnym 17,20 % ogółu ludności zamieszkującej gminę. Graficznym obrazem tej sytuacji jest poniższy wykres.

Wykres 3 Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie gminy Filipów.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z www.stat.gov.pl stan na 31.XII.2009 r. (ostatnie dane)

2.5 Uwarunkowania infrastrukturalne

➤ Sieć wodociągowa

Na obszarze gminy Filipów długość sieci wodociągowej wynosi 137,4 km. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej na obszarze gminy to 3 257 osób.

Tabela 1 Stan sieci wodociągowej w gminie Filipów.

Długość sieci [km]	Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]
137,4	871

Źródło: www.stat.gov.pl.

➤ Sieć kanalizacyjna,

Na obszarze gminy Filipów długość sieci kanalizacyjnej wynosi 3,0 km. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej to 680 osób.

Tabela 2 Stan sieci kanalizacyjnej w gminie Filipów.

Długość sieci [km]	Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]
3,0	37

Źródło: www.stat.gov.pl.

2.6 Sytuacja gospodarcza

Filipów to gmina o charakterze typowo rolniczym, na terenie której występują 787 indywidualne gospodarstwa rolne (stan na 2009 rok). Największa ilość to gospodarstwa o powierzchni

do 1 ha włącznie oraz od 20 do mniej niż 50 ha.. Większość gruntów rolnych (97,1% ogólnej powierzchni) jest własnością rolników indywidualnych.

W uprawach rolnych dominują rośliny zbożowe i ziemniaki. Ze zbóż podstawowych dominuje pszenżyto i jęczmień.

Na terenie gminy Filipów przeważają jednostki gospodarcze należące do sektora prywatnego. Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą w roku 2008 w porównaniu z rokiem 2007 wzrosła, jednakże porównując rok 2009 z rokiem 2008 liczba ich zmalała, co oznacza, że część osób zaprzestała prowadzenia działalności. Liczba spółek handlowych oraz stowarzyszeń i organizacji społecznych w analizowanym okresie nie uległa zmianie. Porównując z rokiem poprzednim, zmalała również liczba spółdzielni

Tabela 3 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych na terenie Gminy Filipów.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych	Liczba jednostek gospodarczych Rok 2007	Liczba jednostek gospodarczych Rok 2008	Liczba jednostek gospodarczych Rok 2009
Ogółem	176	182	179
Sektor publiczny			
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	9	8	8
Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	6	5	5
Sektor Prywatny			
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	167	174	171
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	145	151	148
Spółki handlowe	1	1	1
Spółdzielnie	4	3	3
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	9	9	9

Źródło: www.stat.gov.pl

Analizując ilość jednostek gospodarczych pod względem podziału wg sekcji PKD widzimy, że najwięcej jednostek gospodarczych działa w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego), następnie w sekcji F (budownictwo).

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

Tabela 4 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sekcji PKD na terenie gminy Filipów.

Lp.	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych		
			Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009
1.	Sekcja A	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	9	8	9
2.	Sekcja D	Przetwórstwo przemysłowe	17	17	17
3.	Sekcja F	Budownictwo	19	25	25
4.	Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	59	55	52
5.	Sekcja H	Hotele i restauracje	4	5	6
6.	Sekcja I	Transport, gospodarka magazynowa i łączność	19	20	18
7.	Sekcja J	Pośrednictwo finansowe	7	6	6
8.	Sekcja K	Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	11	11	11
9.	Sekcja L	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenie społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	2	2	2
10.	Sekcja M	Edukacja	3	2	2
11.	Sekcja N	Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	7	8	8
12.	Sekcja O	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	19	22	23

Źródło: www.stat.gov.pl

3 Analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami

3.1 Odpady komunalne

3.1.1 Rodzaje, źródła powstawania, ilość i jakość wytwarzanych odpadów komunalnych

Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami) zwana dalej ustawą o odpadach w artykule 3 ust. 3 pkt 4 definiuje **odpady komunalne** jako odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych

z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Istnieją dwa źródła powstawania odpadów komunalnych:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury (handel, usługi, rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części socjalnej i inne).

Tabela 5 Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Filipów w 2009 roku.

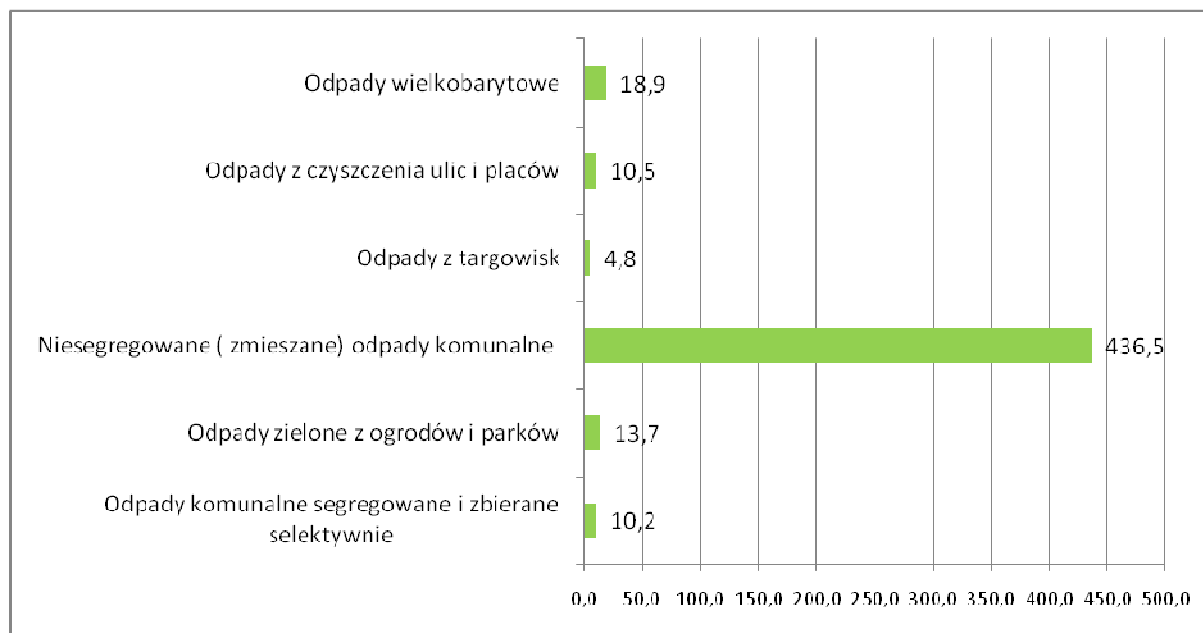
Lp.	Nazwa	Ilość w [Mg]	Udział procentowy poszczególnych grup odpadów
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	10,2	2,06%
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	13,7	2,76%
3	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	436,5	88,26%
3-1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	78,6	18,00%
3-2	Odpady zielone	17,5	4,00%
3-3	Papier i tektura	52,4	12,00%
3-4	Odpady wielomateriałowe	13,1	3,00%
3-5	Tworzywa sztuczne	52,4	12,00%
3-6	Szkło	34,9	8,00%
3-7	Metal	21,8	5,00%
3-8	Odzież i tekstylia	4,4	1,00%
3-9	Drewno	8,7	2,00%
3-10	Odpady niebezpieczne	4,4	1,00%
3-11	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	148,4	34,00%

GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja

Lp.	Nazwa	Ilość w [Mg]	Udział procentowy poszczególnych grup odpadów
4	Odpady z targowisk	4,8	0,97%
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	10,5	2,13%
6	Odpady wielkogabarytowe	18,9	3,82%
	Razem	494,6	100,00%

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wskaźników z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012 i KPGO 2010.

Ilustracją graficzną powyższych danych jest wykres przedstawiony poniżej. Zdecydowanie największą ilość odpadów komunalnych w całym ich bilansie stanowią zmieszane odpady komunalne- 436,5 Mg/rok. Następnie odpady wielkogabarytowe – 18,9 Mg/rok. Najmniejszą ilość stanowią odpady z targowisk 4,8 Mg/rok.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z powyższej tabeli

Wykres 4 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na obszarze gminy Filipów w 2009 roku.

Na terenie gminy Filipów były wytwarzane takie grupy odpadów jak:

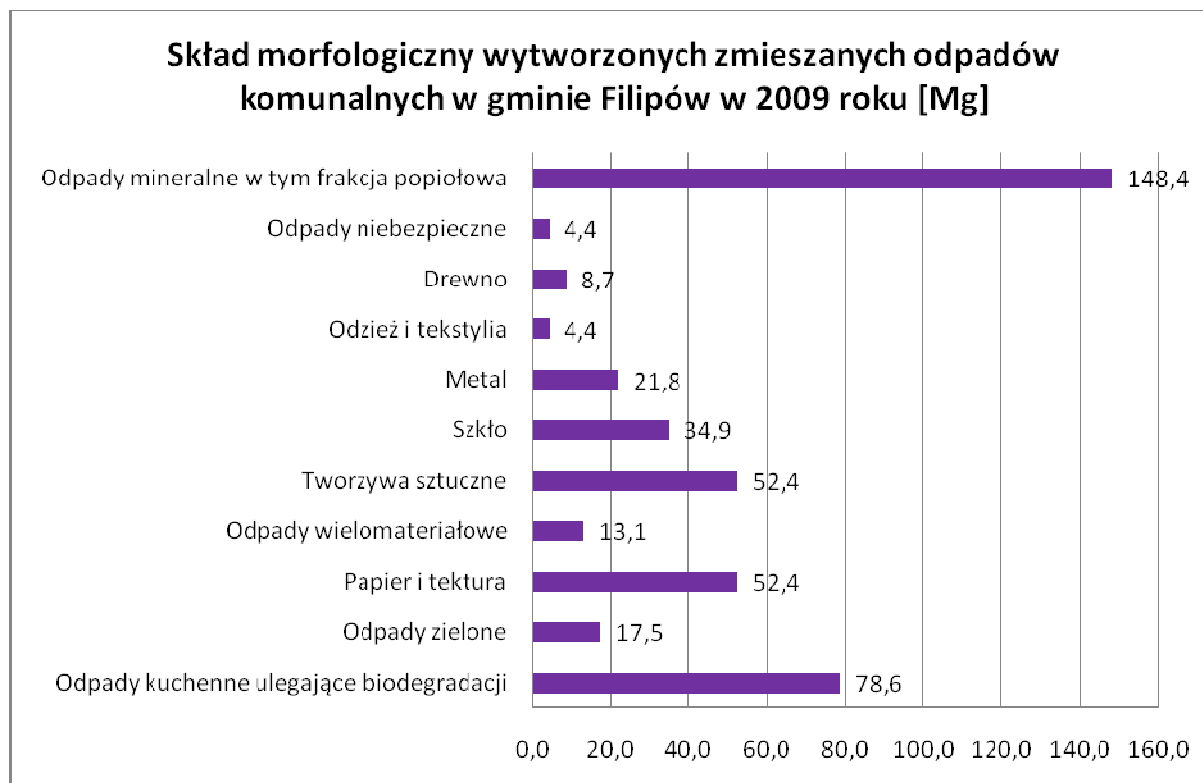
1. odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
2. odpady zielone z ogrodów i parków,
3. niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
4. odpady z targowisk,
5. odpady z czyszczenia ulic i placów,
6. odpady wielkogabarytowe.

Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie - Ustawa o odpadach w art. 10 mówi, że odpady powinny być zbierane w sposób selektywny. Wg szacunków przeprowadzonych

na podstawie wskaźników Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 i KPGO 2010 ilość tych odpadów wytworzonych na terenie gminy Filipów to 10,2 Mg.

Odpady zielone z ogrodów i parków - w ich skład wchodzi głównie materiał roślinny o zróżnicowanej strukturze. Odpady te stanowiły około 2,76% ogólnej ilości odpadów wytworzonych na terenie gminy Filipów, czyli 13,7 Mg/rok.

Niesegregowane (zmieszane odpady komunalne) – jest to grupa o największym udziale procentowym w ogólnej ilości wytworzonych odpadów komunalnych. Wskaźniki składu morfologicznego zaczerpnięto z KPGO 2010. Ustalono je na podstawie badań prowadzonych na terenie całego kraju w latach 2000 - 2005.

Wykres 5 Skład morfologiczny wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych na terenie gminy Filipów.

Odpady z targowisk – w ich skład wchodzi: opakowania z tworzyw sztucznych, drewno, tektura, odpady nadające się do kompostowania, w tym resztki odpadów spożywczych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Szacunkowa ilość odpadów z targowisk na terenie gminy Filipów wynosi – 4,8 Mg.

Odpady z czyszczenia ulic i placów – szacunkowo ilość odpadów wytworzonych z czyszczenia ulic i placów, do których przede wszystkim zaliczono odpady pochodzące z mechanicznego oraz ręcznego podczyszczania ulic, placów i chodników, oraz zawartość koszy ulicznych. Na terenie gminy Filipów w roku 2009 wytworzono – 10,5 Mg odpadów z czyszczenia ulic i placów.

Odpady wielkogabarytowe - (wielkorozmiarowe) zaliczone są do niej odpady o dużych rozmiarach jak np. meble i inne, z wyłączeniem sprzętu elektrycznego i elektronicznego. Szacuje się, że na terenie gminy Filipów wytworzono – 18,9 Mg odpadów wielkogabarytowych.

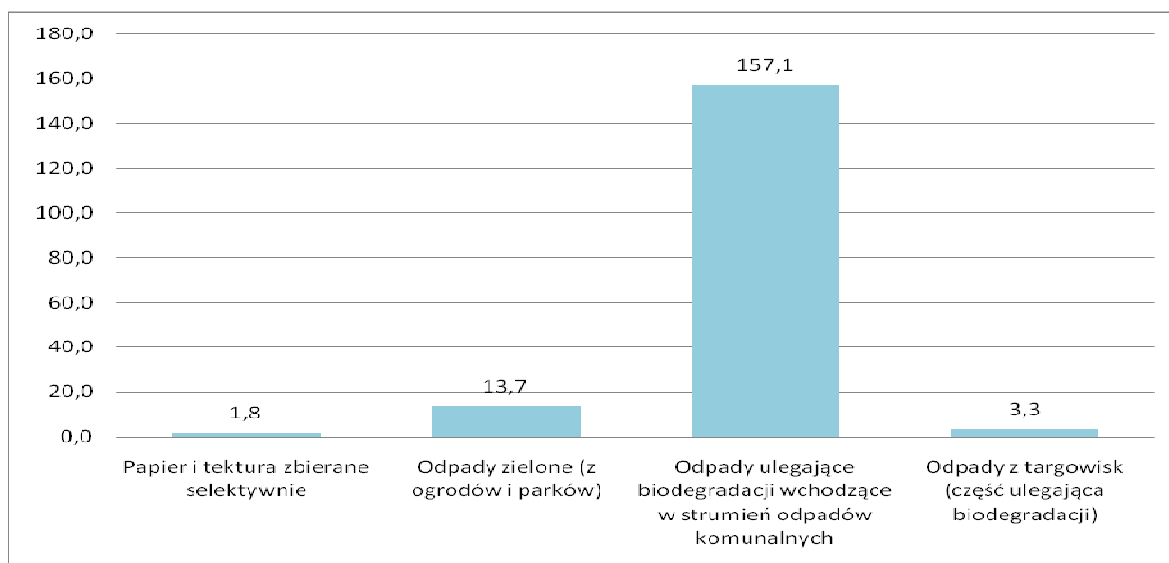
3.1.2 Odpady ulegające biodegradacji

W myśl art.3 ust. 2 pkt. 7 ustawy o odpadach odpady ulegające biodegradacji to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Tabela 6 Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie gminy Filipów w 2009 roku

Lp.	Odpady ulegające biodegradacji wytworzone na terenie gminy Filipów	Ilość w Mg/rok
1	Papier i tektura zbierane selektywnie	1,8
2	Odpady zielone (z ogrodów i parków)	13,7
3	Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień odpadów komunalnych	157,1
4	Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	3,3
	Razem	176,0

Źródło: Obliczenia własne na podstawie wskaźników z Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012 i KPGO 2010.

Wykres 6 Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2009 roku w gminie Filipów w Mg.

Na terenie gminy Filipów w roku 2009 wytworzono – 176 Mg odpadów ulegających biodegradacji. W roku 1995 wytworzono 219,58 Mg tychże odpadów. Porównując te dwie ilości dochodzimy do wniosku, iż nastąpił spadek wytwarzania odpadów ulegających biodegradacji w roku 2009 w stosunku do roku 1995. Jeśli przyjąć odpady ulegające biodegradacji wytworzone w roku 1995 jako 100 %. To odpady ulegające biodegradacji w roku 2009 stanowią 80,15 % ilości z roku

1995. Tak znaczny spadek wytwarzania odpadów biodegradowalnych wynika głównie z faktu dużego spadku liczby ludności na terenie gminy Filipów.

3.1.3 Systemy gospodarowania odpadami komunalnymi

3.1.3.1 Ilość odpadów zebranych z terenu gminy Filipów

Z terenu gminy Filipów w roku 2009 zebrano – 199,94 Mg odpadów komunalnych. Wg danych z Urzędu Gminy Filipów zbiórkę odpadów w sposób selektywny przeprowadzono w 2007r, zebrano 7,4 Mg odpadów, w tym 4,90 Mg tworzyw sztucznych oraz 2,50 Mg szkła.

Dotychczas prowadzona była selektywna zbiórka niektórych odpadów w niektórych instytucjach jak np. szkoła, spółdzielnia mieszkaniowa. Od miesiąca listopada 2010r. planuje się wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy tj. w workach foliowych w odpowiednim kolorze z logo firmy odbierającej odpady (żółty- plastik, puszki aluminiowe, folia, zielony- szkło opakowaniowe, butelki, słoiki, brązowy- bioodpady).

Tabela 7 Ilość odpadów komunalnych zebranych w gminie Filipów w roku 2007 r.

Rodzaj odpadu	Odpady komunalne zebrane selektywnie w gminie [Mg]
Szkło	2,50
Tworzywa sztuczne	4,90

Źródło: Urząd Gminy

Na terenie gminy Filipów w 2009 roku, 4 271 mieszkańców gminy było objętych zorganizowaną zbiórką odpadów. Gmina Filipów wywiązała się z obowiązku wynikającego z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art.3 ust.3 pkt. 3, który mówi o konieczności prowadzenia przez gminę ewidencji umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Prowadzenie powyższej ewidencji jest rodzajem monitoringu w stosunku do odsetka mieszkańców objętych zorganizowaną zbiórką.

Istnieje rozbieżność pomiędzy odpadami wytworzonymi a zebranymi. Odpady komunalne wytworzone w gminie Filipów w roku 2009 – **494,6 Mg**, a zebrane odpady komunalne wg danych Urzędu Statystycznego (www.stat.gov.pl) w 2009 roku wyniosły – **486,74 Mg**. Niewielka różnica może być spowodowana następującymi czynnikami:

- Wykorzystywaniem części wytworzonych odpadów w ramach własnego gospodarstwa (skarmianie zwierząt, spalanie).
- Niska świadomość ekologiczna mieszkańców wynikająca z braku działań edukacyjnych dotyczących selektywnego zbierania odpadów.

3.1.3.2 Sposób postępowania z odpadami komunalnymi

Ustawa o odpadach poprzez odzysk rozumie wszelkie działania, nie stwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii

i ich wykorzystania, określone w załączniku nr 5 do ustawy. Poprzez unieszkodliwianie odpadów - rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych określonym w załączniku nr 6 do ustawy w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

W roku 2009, 199,94 Mg zebranych odpadów komunalnych było unieszkodliwione poprzez składowanie.

3.1.3.3 Koszty związane z gospodarką odpadami komunalnymi

Dominującym kosztami ponoszonymi przez mieszkańców związanymi z gospodarowaniem odpadami są koszty:

- dzierżawy pojemników do gromadzenia odpadów komunalnych,
- koszty wywozu odpadów komunalnych,
- koszty przyjęcia odpadów komunalnych na składowisko,

W wyniku ankietyzacji uzyskano następujące informacje dotyczące opłat za odbiór odpadów komunalnych. Ceny zależą od wielkości pojemnika.

Tabela 8 Opłaty za odbiór odpadów komunalnych na terenie gminy Filipów.

Rodzaj pojemnika oraz jego pojemność	Częstotliwość wywozu	Opłata za wywóz
MGB 120 l	Raz w miesiącu	10,50 zł + VAT
MGB 240 l	Raz w miesiącu	19,50 zł + VAT
MGB 400 l	Raz w miesiącu	30,00 zł + VAT
MGB 660 l	Raz w miesiącu	35,00 zł + VAT
MGB 1100 l	W miarę potrzeb	45,00 zł/m ³ +VAT

3.2 Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

3.2.1 Zużyte baterie i akumulatory

Baterie i Akumulatory są powszechnie stosowane jako przenośne źródła prądu.

Akumulatory kwasowo – ołowiowe są stosowane głównie jako akumulatory samochodowe. Zużyte akumulatory wymieniane są na nowe - jest to jedno ze źródeł powstawania odpadów. Odpady te powstają również w stacjach demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Baterie i akumulatory niklowo- kadmowe występują w postaci wielkogabarytowej i małogabarytowej. Ilość zużytych baterii i akumulatorów Ni –Cd jest trudna do określenia, ze względu na ich długą żywotność – rzędu 10-12 lat.

Baterie manganowo-cynkowe z elektrolitem alkalicznym i solnym (Mn-Zn), cynkowo-węglowo (Zn), cynkowo-manganowe (Zn-Mn), litowe (Li), litowo-jonowe (Li-ion) i inne mają one krótki czas użytkowania, więc ilość odpadów z nich powstających jest znaczna.

Na terenie gminy Filipów, wg danych z Urzędu Gminy. Zbiórkę zużytych baterii organizuje i nadzoruje Zespół Szkół w Filipowie. Pojemniki na baterie są postawione w:

- Urzędzie Gminy w Filipowie

- Pięciu sklepach

Ilość zbieranych zużytych baterii sukcesywnie rośnie z roku na rok. W 2009 roku zebrano 65 kg zużytych baterii, natomiast w roku 2010 zebrano 76 kg zużytych baterii. Odbiorem i transportem zużytych baterii do utylizacji zajmuje się firma EKO-MEG w Suwałkach, która przewozi odpady do Organizacji Odzysku REBA w Warszawie.

3.2.2 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1495) definiuje następujące grupy zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego: wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego, sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny, sprzęt audiowizualny, sprzęt oświetleniowy, narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy przyrządy medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów, przyrządy do nadzoru i kontroli, automaty do wydawania. Wg rejestru przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego prowadzonego przez Generalny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie gminy Filipów nie funkcjonuje żaden punkt zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego stąd brak sprawozdawczości w tym zakresie. Wszystkie sklepy ze sprzętem AGD są zobowiązane do przyjmowania zużytego sprzętu od klienta, który dokonuje kupna nowego sprzętu w danym sklepie.

3.3 Odpady opakowaniowe

Odpady opakowaniowe są to odpady powstałe z opakowań jednostkowych, zbiorczych oraz transportowych zastosowanych w ramach całego systemu pakowania towarów wprowadzonych do obrotu. Odpady te powstają głównie na terenie zakładów produkcyjnych, jednostek handlowych, innych podmiotów gospodarczych, gospodarstw domowych, a także biur, szkół, urzędów, innych miejsc użyteczności publicznej, ulic, barów szybkiej obsługi, targowisk itp. Finansowaniem prac związanych ze zbieraniem odpadów opakowaniowych oraz przygotowaniem ich do recyklingu zapewniają opłaty wpłacane przez przedsiębiorców do organizacji odzysku oraz opłaty produktowe wpłacane do Urzędu Marszałkowskiego. Organizacje odzysku, w zależności od przyjętej w statucie formy działania, finansują firmy usług komunalnych pozyskujące odpady lub jednostki samorządu gminnego organizujące zbieranie odpadów na swoim terenie. Wpływy z opłaty produktowej wpłacanej przez przedsiębiorców Urząd Marszałkowski dzieli pomiędzy gminy w swoim województwie. Im więcej gmina zebrała odpadów w sposób selektywny, tym większą kwotę otrzymuje. Wg danych przekazanych z Urzędu Gminy w roku 2008 oraz 2009 (ostatnie dane) zostało przesłane zerowe sprawozdanie dotyczące zebranych odpadów opakowaniowych w gminie Filipów.

3.4 Istniejące systemy zbierania odpadów

3.4.1 Systemy zbierania odpadów komunalnych, odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, odpadów opakowaniowych

Na terenie gminy Filipów istnieje system zbierania odpadów komunalnych, jest on obligatoryjny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej jak również dla instytucji i przedsiębiorstw produkcyjnych. Gromadzenie odpadów odbywa się w pojemnikach: MGB-1100, MGB- 660, MGB- 120, PA- 1100, PA- 700, SM- 110, KP- 7m³.

Zgodnie z artykułem art. 28. ust.1 ustawy o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami) prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów oraz prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wymaga uzyskania zezwolenia, z zastrzeżeniem art. 31 ust. 1, art. 32 ust. 1 oraz art. 33 ust. 1a i 4. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów wydaje starosta.

Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn .zm.) nakłada na gminy obowiązek uchwalenia regulaminu porządku czystości na obszarze gminy. Rada Gminy Filipów podjęła w tej sprawie stosowną uchwałę nr XXXIV/225/10 w dniu 9 listopada 2010 r.

Zgodnie z powyższym regulaminem właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie czystości i porządku na jej terenie przez wyposażenie nieruchomości w pojemniki, kontenery i worki o pojemności uwzględniającej częstotliwość i sposób pozbywania się odpadów z nieruchomości, z uwzględnieniem wymienionych poniżej zasad. Worki na odpady opakowaniowe: butelki typu PET, papier i tektura, tekstylia, metale oraz szkło są właścicielom nieruchomości dostarczane przez podmiot uprawniony nieodpłatnie;

Wyselekcjonowane odpady wielkogabarytowe muszą być wystawione, w terminie ustalonym z podmiotem uprawnionym, przed wejściem na teren nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej lub na miejsce wyznaczone przez zarządcę do tego celu w zabudowie wielorodzinnej.

Wyselekcjonowane odpady budowlane muszą być złożone w udostępnionych przez podmiot uprawniony kontenerach, w miejscu umożliwiającym dojazd pojazdu podmiotu uprawnionego, na miejscu nie utrudniającym korzystania z nieruchomości lub wyznaczonym do tego celu przez zarządcę w zabudowie wielorodzinnej.

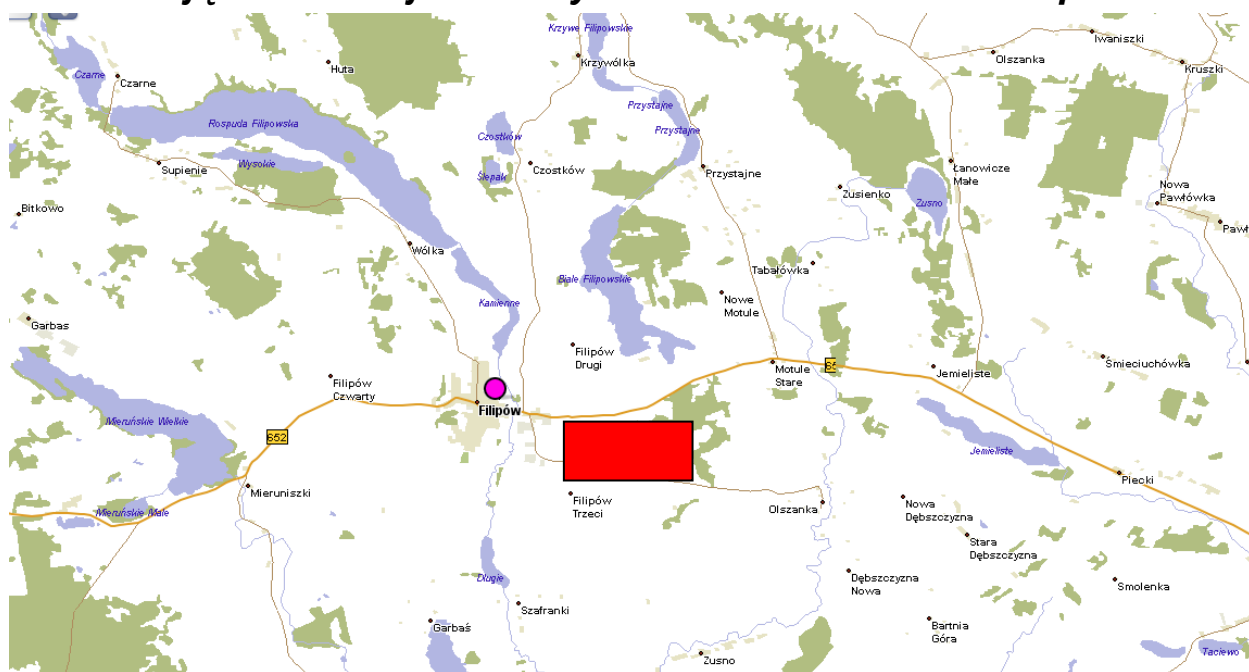
Odpady komunalne, zbierane w sposób selektywny, należy gromadzić w sposób następujący:

- 1) odpady kuchenne ulegające biodegradacji:
  - a. po zgłoszeniu podmiotowi uprawnionemu i zapisaniu tego faktu w umowie, właściciel nieruchomości może składać je w przydomowym kompostowniku; w sytuacji gdy właściciel nie zadeklarował składania tych odpadów w przydomowym kompostowniku, zobowiązany jest wyposażyć nieruchomość w odrębny, przeznaczony do tego celu, kubła koloru brązowego i tam składać;
- 2) odpady opakowaniowe (łącznie) wraz z papierem, tekturą, tekstyliami i metalami oraz odpady niebezpieczne:

- a. składane są do worków, odrębnych na opakowania (koloru czarnego) i odrębnych na odpady niebezpieczne (koloru czerwonego), dostarczonych przez podmiot uprawniony i przekazywane mu zgodnie z harmonogramem; Odpady niebezpieczne muszą być zbierane do worków w oryginalnych opakowaniach transportowych zabezpieczających środowisko i ludzi przed ich oddziaływaniem;
- b. mieszkańcy posiadający przeterminowane leki, mogą także zwrócić je bezpłatnie do aptek, a zużyte baterie do sklepów, które dysponują odpowiednimi pojemnikami;
- c. odpady budowlane i zielone są składane do kontenera dostarczonego na wniosek właściciela nieruchomości przez podmiot uprawniony i w nim odbierane.

Zbiórka przeterminowanych leków od mieszkańców na terenie gminy Filipów nie jest prowadzona.

3.5 Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

 Składowisko odpadów niespełniające minimalnych wymagań formalnych i technicznych zostało zamknięte do końca 2009 roku w Filipowie Trzecim.

Rysunek 2 Funkcjonujące instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów na terenie gminy Filipów

3.5.1 Istniejące instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Na terenie gminy Filipów występuje tylko jedna instalacja do unieszkodliwiania odpadów jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i komunalne w Filipowie Trzecim (współrzędne geograficzne – 54°10'3.072"N, 22°38'45.6"E). Właścicielem jest Urząd Gminy Filipów. Było ono użytkowane od 1985 roku do 2009 r. Obszar składowiska otoczony jest kompleksem leśnym. Poziom wód gruntowych stabilizuje się na głębokości 3,9-4,0 m. Teren wysypiska składa się z utworów

holoceńskich i plejstocieńskich (piaski pylaste i żwiry), a spływ wód podziemnych odbywa się w kierunku południowo-zachodnim. Wokół składowiska utworzono 300-metrową strefę ochrony sanitarnej, na którą składają się grunty leśne, nieużytki i łąki. Nie ma tam zabudowań, obiektów chronionych, sadów ani plantacji. Teren składowiska posiada naturalny pas zieleni wysokiej i krzewów, co ogranicza wywiewanie odpadów, a jednocześnie stanowi barierę wizualną. Dno i skarpy części składowiska uszczelnione zostały folią hydroizolacyjną, co zapobiega kontaktom odpadów z wodami powierzchniowymi i podziemnymi. Wody odciekowe ze składowiska odprowadzane są poprzez drenaż do zbiornika, skąd wywożone są do oczyszczalni ścieków. Składowisko jest w trakcie rekultywacji.

3.5.2 Podmioty prowadzące działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów

Tabela 9 Podmioty zajmujące się wywozem odpadów z terenu gminy Filipów.

Sposób gromadzenia odpadów	Rodzaje pojemników	Ilość pojemników	Częstotliwość opróżniania i wywozu	Nazwy firm zajmujących się wywozem odpadów
pojemniki	MGB- 1100 l	7	Raz w miesiącu	Firma Transportowo-Usługowa EKO s.c. Zuzanna Andruczyk Marek Andruczyk
pojemniki	MGB- 120 l MGB 1100 l	724 9	Raz w miesiącu	MPO Sp. z o.o. ul. 27 lipca 62 19-950 Białystok
pojemniki	MGB- 660 l	54	W miarę potrzeb	
	PA- 1100 l	41		
	PA- 700 l	23		
	SM- 110 l	1	Raz w miesiącu	
	KP- 7m ³	1		

Źródło: Urząd Gminy Filipów

3.6 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

3.6.1 Identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych,

- Brak instalacji do odzysku odpadów (sortowni, kompostowni) uniemożliwia ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji deponowanych na składowiskach;
- Selektywna zbiórka baterii jest prowadzona przez: Zespół Szkół w Filipowie, Urząd Gminy i niektóre sklepy;
- Cena uzyskana za odpady zebrane w sposób selektywny nie pokrywa nawet kosztów zbiórki tego odpadu;
- Niewielki postęp w zakresie zmniejszania ilości odpadów deponowanych na składowisku, na korzyść metod odzysku;
- Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa wynikająca z braku działań edukacyjnych, w związku z tym niezrozumienie potrzeby, a wręcz konieczności selektywnej zbiórki, spalanie odpadów które nie mogą być unieszkodliwiane w taki sposób, bagatelizowanie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko;
- Niska świadomość ekologiczna użytkowników sprzętu, a także niekiedy sprzedawców detalicznych.

4 Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami

Zmiany zachodzące w gospodarce odpadami są wypadkową różnych zjawisk między innymi:

- zmianą liczby ludności na terenie gminy,
- zmianą stopy życiowej mieszkańców;
- podwyższeniem świadomości ekologicznej mieszkańców,
- postępem technicznym i technologicznym,
- rozwojem ekonomicznym i gospodarczym.

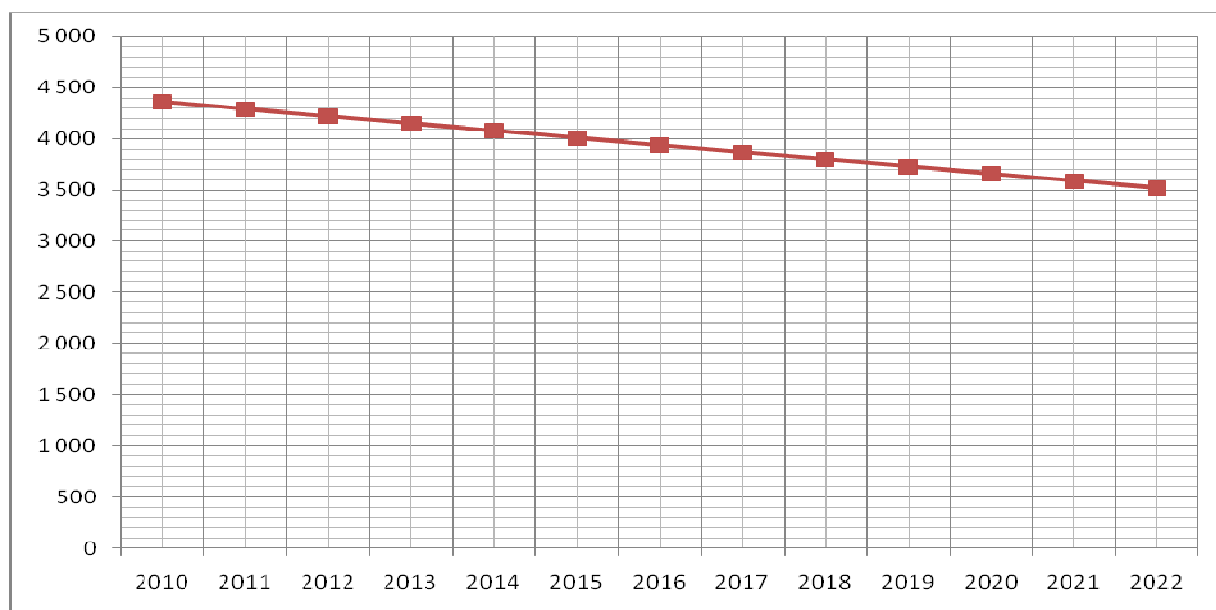
Zmiana liczby ludności, a także wzrost zamożności społeczeństwa powodują zmiany w ilości i strukturze odpadów komunalnych. Na ilość i skład wytwarzanych odpadów wpływa również wysokość opłat za świadczone usługi, a także wielkość i ilość a także lokalizacja udostępnianych pojemników.

Tabela 10 Prognoza zmian demograficznych na terenie gminy Filipów w latach 2010-2022

Lata	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prognozowana liczba mieszkańców gminy Filipów	4 408	4 338	4 268	4 198	4 128	4 058	3 988	3 918	3 848	3 778	3 708	3 638	3 516

Źródło: Obliczenia własne

Zilustrowaniem danych z powyższej tabeli jest wykres prognozy liczby ludności omawianego obszaru, gdzie wyraźnie zaznacza się tendencja spadkowa liczby ludności gminy Filipów. Zjawisko to wiąże się ze spadkiem przyrostu naturalnego oraz migracje mieszkańców poza granice gminy.

Wykres 7 Prognoza zmian liczby mieszkańców w gminie Filipów.

4.1 Prognoza zmian w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Prognozy zmian w zakresie ilości i jakości odpadów wytwarzanych na terenie gminy Filipów opracowano w oparciu o prognozowane zmiany założone w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 oraz Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012. Założenia te są następujące:

- nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych;
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów kształtował się będzie na poziomie 5% w okresach 5 letnich
- wzrost poziomu selektywnego zbierania odpadów (w stosunku do całości wytwarzanych odpadów) do 10% w 2010 r. i 20% w 2018 r., spowoduje zmiany ilości i składu odpadów niesegregowanych; zmniejszy się w nich głównie zawartość papieru, tworzyw sztucznych, szkła i metali;
- ilość pozostałych odpadów w grupie 20 wzrastać będzie średnio o 5% w okresach 5-letnich (1% w skali roku).

Biorąc pod uwagę prognozowany wzrost jednostkowego wskaźnika wytworzenia odpadów oraz prognozy demograficzne szacuje się, iż w latach 2010- 2021 na terenie gminy Filipów powstaną następujące ilości odpadów komunalnych:

Tabela 11 Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych w gminie Filipów.

Lata	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prognozowana ilość odpadów komunalnych [Mg/rok]	493,7	490,6	487,4	484,1	480,7	477,2	473,5	469,8	465,9	461,8	457,7	453,4	449,0

Źródło: Obliczenia własne

W porównaniu z ilością odpadów komunalnych wytworzonych w roku 2009 – 494,6 Mg ilość odpadów w kolejnych latach będzie spadać, co jest głównie spowodowane spadkiem liczby mieszkańców w kolejnych latach

Mieszkańcy gminy Filipów podobnie jak pozostali mieszkańcy województwa podlaskiego oraz powiatu suwalskiego będą wytwarzać następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie,
- odpady zielone z ogrodów i parków,
- niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- odpady z targowisk,
- odpady z czyszczenia ulic i placów,
- odpady wielkogabarytowe.

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

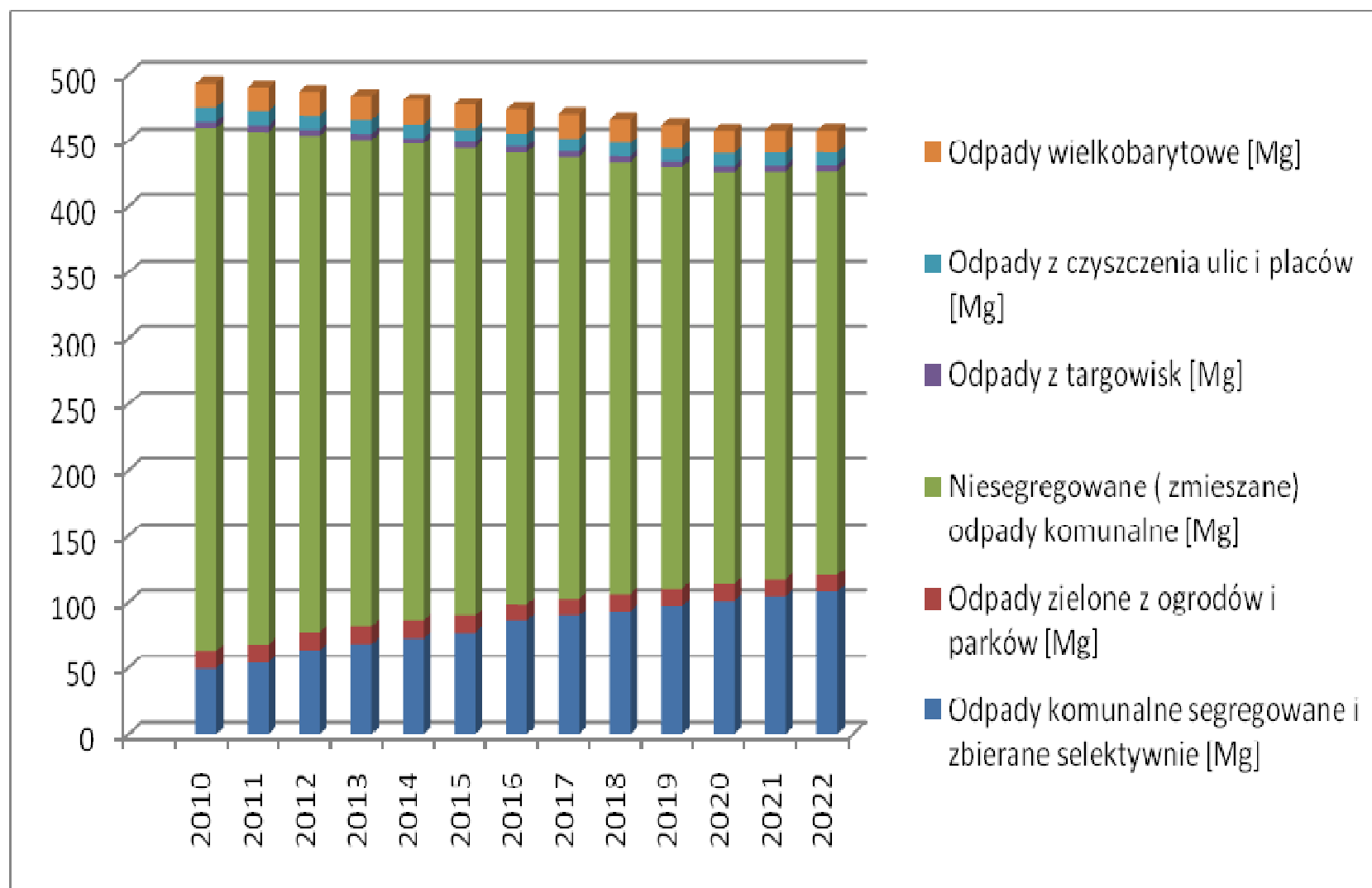
Tabela 12 Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych

Lp.	Nazwa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	49,4	54,0	63,4	67,8	72,1	76,3	85,2	89,3	93,2	97,0	100,7	104,3	107,8
2	Odpady zielone z ogrodów i parków	13,6	13,6	13,5	13,4	13,3	13,2	13,1	13,0	12,9	12,8	12,6	12,5	12,4
3	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	396,5	389,1	376,9	369,5	362,1	354,6	342,5	335,0	327,6	320,1	312,7	309,8	306,8
3-1	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	71,4	70,0	67,8	66,5	65,2	63,8	61,6	60,3	59,0	57,6	56,3	55,8	55,2
3-2	Odpady zielone	15,9	15,6	15,1	14,8	14,5	14,2	13,7	13,4	13,1	12,8	12,5	12,4	12,3
3-3	Papier i tektura	47,6	46,7	45,2	44,3	43,4	42,6	41,1	40,2	39,3	38,4	37,5	37,2	36,8
3-4	Odpady wielomateriałowe	11,9	11,7	11,3	11,1	10,9	10,6	10,3	10,1	9,8	9,6	9,4	9,3	9,2
3-5	Tworzywa sztuczne	47,6	46,7	45,2	44,3	43,4	42,6	41,1	40,2	39,3	38,4	37,5	37,2	36,8
3-6	Szkło	31,7	31,1	30,1	29,6	29,0	28,4	27,4	26,8	26,2	25,6	25,0	24,8	24,5
3-7	Metal	19,8	19,5	18,8	18,5	18,1	17,7	17,1	16,8	16,4	16,0	15,6	15,5	15,3
3-8	Odzież i tekstylia	4,0	3,9	3,8	3,7	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	3,1	3,1	3,1
3-9	Drewno	7,9	7,8	7,5	7,4	7,2	7,1	6,8	6,7	6,6	6,4	6,3	6,2	6,1
3-10	Odpady niebezpieczne	4,0	3,9	3,8	3,7	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	3,1	3,1	3,1
3-11	Odpady mineralne w tym frakcja popiołowa	134,8	132,3	128,1	125,6	123,1	120,6	116,4	113,9	111,4	108,9	106,3	105,3	104,3
4	Odpady z targowisk	4,8	4,7	4,7	4,7	4,6	4,6	4,6	4,5	4,5	4,5	4,4	4,4	4,3
5	Odpady z czyszczenia ulic i placów	10,5	10,4	10,4	10,3	10,2	10,1	10,1	10,0	9,9	9,8	9,7	9,6	9,5
6	Odpady wielkogabarytowe	18,9	18,7	18,6	18,5	18,4	18,2	18,1	18,0	17,8	17,6	17,5	17,3	17,2
	Razem	493,7	490,6	487,4	484,1	480,7	477,2	473,5	469,8	465,9	461,8	457,7	453,4	449,0

Źródło: Obliczenia własne

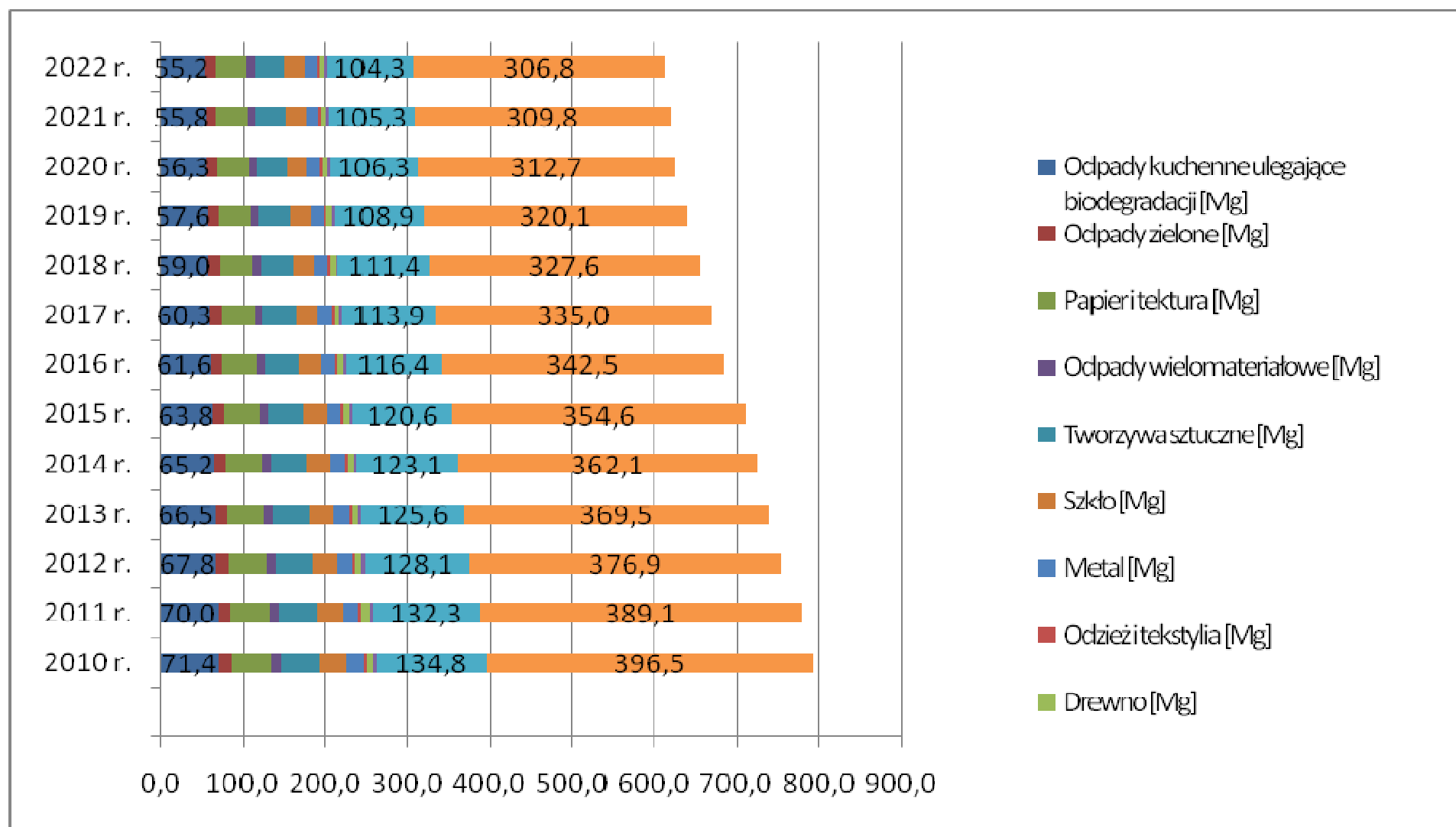
Zilustrowaniem prognozy ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych w latach 2011-2022 przez mieszkańców gminy Filipów jest poniższy wykres.

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

Wykres 8 Progniza zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy Filipów w latach 2010-2022

GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja

Wykres 9 Prognoza składu morfologicznego zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2010-2022 na terenie gminy Filipów

GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja

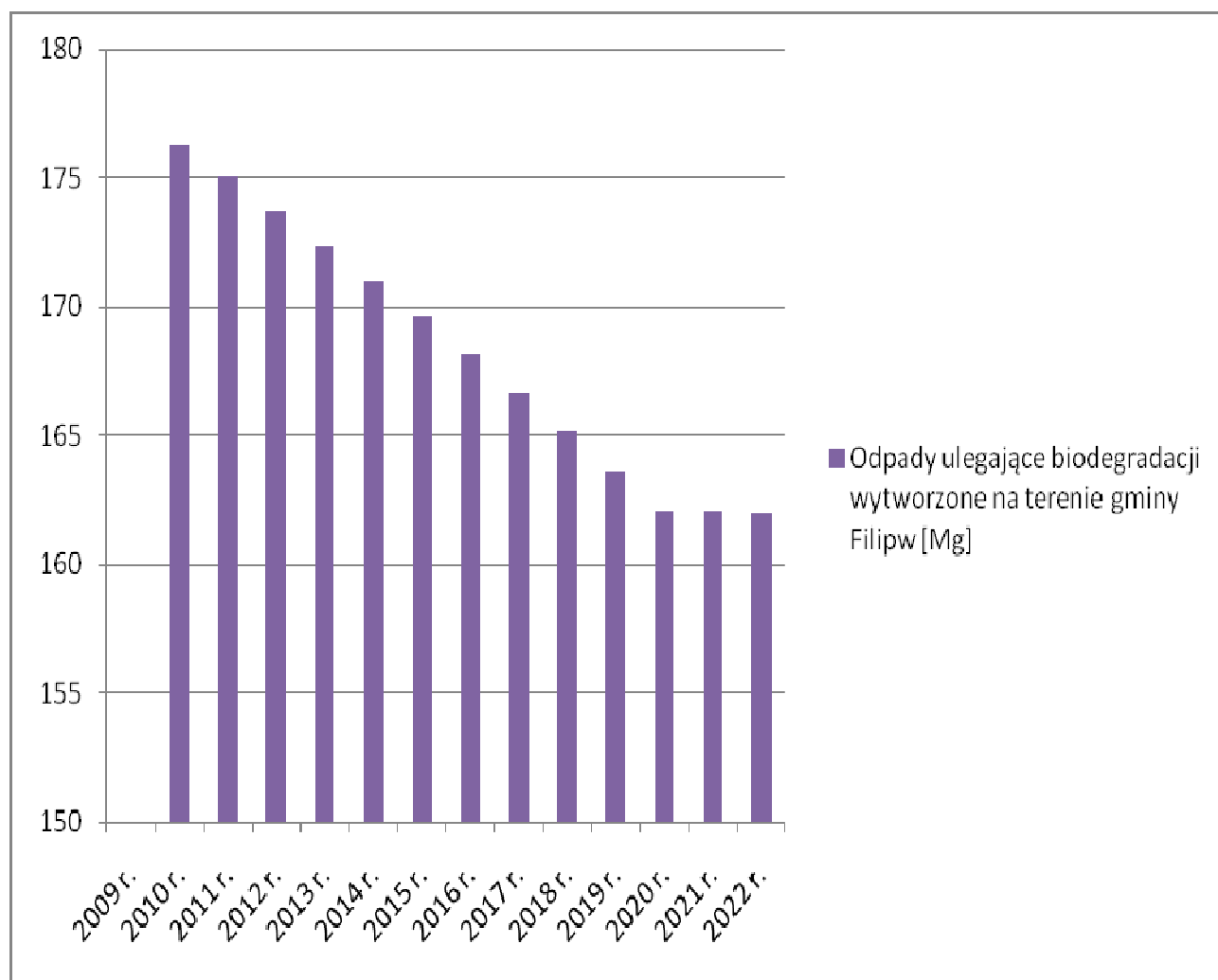
Tabela 13   Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji

Lp.	Odpady ulegające biodegradacji wytworzone na terenie gminy Filipów	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Papier i tektura zbierane selektywnie	16,54	18,08	21,23	22,71	24,16	25,58	28,55	29,90	31,21	32,49	33,73	34,94	36,10
2	Odpady zielone (z ogrodów i parków)	13,64	13,55	13,46	13,37	13,28	13,18	13,08	12,98	12,87	12,76	12,64	12,52	12,40
3	Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień odpadów komunalnych	142,75	140,09	135,67	133,01	130,34	127,67	123,28	120,61	117,93	115,25	112,57	111,52	110,44
4	Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	3,34	3,32	3,30	3,27	3,25	3,23	3,20	3,18	3,15	3,12	3,09	3,07	3,04
	Razem	176,26	175,04	173,66	172,36	171,03	169,65	168,12	166,66	165,16	163,62	162,04	162,05	161,98

Źródło: Obliczenia własne

Powyższa prognoza wskazuje na fakt obniżania się ilości odpadów ulegających biodegradacji w kolejnych latach. Jest to tendencja zgodna z występującą w KPGO 2010 oraz Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012. Trend ten zobrazowano poniższym wykresem.

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

Wykres 10   **Prognoza odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy Filipów w latach 2010- 2022**

4.1.1 Prognozowanie zmian w zakresie rozwiązań organizacyjnych i techniczno – technologicznych

Przewiduje się, że będzie następować:

- rozwój selektywnego zbierania oraz segregowania odpadów komunalnych, między innymi w związku z koniecznością wdrażania wymagań dyrektyw unijnych,
- przyspieszenie działań w zakresie tworzenia ponadgminnych i gminnych systemów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych ze szczególnym uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji,

Zgodnie z założeniami KPGO 2010, z perspektywą na lata 2011-2019, podstawę zagospodarowania odpadów stanowić mają Zakłady Zagospodarowania Odpadów, spełniające następujące warunki:

- ✓ powinny korzystać z najlepszych dostępnych technik,
- ✓ powinny stanowić obiekty regionalne posiadające moce przerobowe wystarczające do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez minimum 150 tys. mieszkańców
- ✓ powinny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
  - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie,
  - kompostowanie odpadów ulegających biodegradacji,
  - mechaniczno-biologiczne lub termiczne przekształcenie odpadów reszkowych i pozostałości z sortowni,
  - demontaż odpadów wielkogabarytowych,
  - składowanie przetworzonych odpadów reszkowych,
  - gromadzenie odpadów niebezpiecznych, które następnie kierowane będą do odzysku lub unieszkodliwienia.
- Gmina Filipów należąca do powiatu suwalskiego zgodnie z tym podziałem wchodzi w obszar oddziaływania Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sokółka- Suwałki (we wsi Zielone Kamedulskie),
- Istniejące oraz planowane do budowy zakłady zagospodarowania odpadów w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu, w tym stacji przeładunkowych. Stacje te obok urządzeń do przeładunku odpadów mogą być również wyposażone w inne elementy gospodarowania odpadami, takie jak np. urządzenia do doczyszczania zebranych selektywnie odpadów, kompostownie, magazyny na surowce wtórne, odpady niebezpieczne itp. Lokalizacja stacji przeładunkowych, zakładu segregacji odpadów i kompostowni, jak podaje WPGO, nie została jeszcze ustalona.

Z racji na to, iż składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Filipowie Trzecim zostało zamknięte w 2009 r. , odpady z terenu gminy są kierowane do:

- ZZO Sokółka-Suwałki w miejscowości Karcze zarządzany przez Euro Sokółka Sp. z o. o. – wywóz przez MPO,
- Stacja przeładunkowa w Przerośli – wywóz przez MPO.

4.1.2 Zużyte baterie i akumulatory

KPGO 2010 i Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012 szacuje, iż zaznaczy się nieznaczny wzrost ilości wytwarzania tychże odpadów. Jest to spowodowane faktem, że mieszkańcy Polski zużywają około 60 % baterii pierwotnych w stosunku do zużycia baterii pierwotnych przez mieszkańców Unii Europejskiej. Taka tendencja zaznaczy się również na obszarze gminy Filipów.

Baterie pierwotne to baterie, których budowa umożliwia całkowite rozładowanie tylko raz. Często baterie pierwotne są zbudowane z materiałów używanych w produkcji baterii wtórnych. Jednak ich konstrukcja i proces produkcji jest zupełnie inny. Dlatego nie należy ładować baterii pierwotnych.

Wśród rodzajów baterii pierwotnych dominują:

1. baterie Al-Mn (alkaliczno-manganowe),
2. baterie Zn-Cb (cynkowo-węglowe),
3. baterie Zn-O₂ (cynkowo-powietrzne),
4. baterie Li (litowe),
5. baterie AgO (srebrowe),
6. baterie HgO (rtęciowe).

4.1.3 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009 - 2012 podaje za KPGO 2010 wzrost ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego o 3% do 5% w skali rocznej przy zakładanym 5% tempie wzrostu masy wprowadzanego sprzętu na rynek. W związku z tym prognozuje się wzrost ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie gminy Filipów.

4.1.4 Odpady opakowaniowe

Za KPGO 2010 zakłada, że nie będzie znaczącego wzrostu masy odpadów opakowaniowych, co jest spowodowane postępowaniem technologicznym dzięki któremu obniża się masa odpadów. Przyczyni się do tego również obowiązek przedsiębiorców do redukcji masy opakowań w systemach pakowania towarów. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych (Dz.U.07.109.752) wprowadza obowiązek odzysku i recyklingu na odpowiednich poziomach, które są określone

w załączniku do w/w rozporządzenia. KPGO 2010 zakłada, że do roku 2019 dominującymi ze względu na masę będą odpady z tektury/papieru, odpady ze szkła oraz odpady z tworzyw sztucznych.

5 PRZYJĘTE CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI ORAZ PRZYJĘTE TERMINY ICH REALIZACJI ZGODNE Z CELAMI PGO WOJEWÓDZTWA PODLASKIEGO

Cele w zakresie gospodarowania odpadami w latach 2009 - 2016, które wynikają z „Polityki ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016” to:

1. utrzymanie tendencji oddzielenia ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju (mniej odpadów na jednostkę produktów, mniej opakowań, dłuższe okresy życia produktów itp.),
2. znaczne zwiększenie odzysku energii z odpadów komunalnych w sposób bezpieczny dla środowiska,
3. zamknięcie wszystkich składowisk, które nie spełniają standardów UE i ich rekultywacja,
4. sporządzenie spisu zamkniętych oraz opuszczonych składowisk odpadów wydobywczych, wraz z identyfikacją obiektów wpływających znacząco na środowisko (obowiązek wynikający z dyrektywy 2006/21/WE oraz ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. Nr 138, poz. 865),
5. eliminacja kierowania na składowiska zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów,
6. pełne zorganizowanie krajowego systemu zbierania wraków samochodów i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji,
7. takie zorganizowanie systemu preselekcji sortowania i odzysku odpadów komunalnych, aby na składowiska nie trafiało ich więcej niż 50% w stosunku do odpadów wytworzonych w gospodarstwach domowych.

Kierunki działań przewidziane w „Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016”

1. zorganizowanie banku danych o odpadach (do końca 2009 r.),
2. reforma obecnego systemu zbierania i odzysku odpadów komunalnych w gminach, dająca władzom samorządowym znacznie większe uprawnienia w zarządzaniu i kontrolowaniu systemu (do końca 2009 r.),
3. zwiększenie stawek opłat za składowanie odpadów zmieszanych biodegradowalnych oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku,
4. finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne inwestycji dotyczących odzysku i recyklingu odpadów, a także wspieranie wdrożeń nowych technologii w tym zakresie,
5. dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE (do końca 2009 r.),
6. wprowadzenie rozwiązań poprawiających skuteczność systemu recyklingu wyeksploatowanych pojazdów,
7. finansowe wspieranie przez fundusze ekologiczne modernizacji technologii prowadzących do zmniejszania ilości odpadów na jednostkę produkcji (technologie małoodpadowe),

8. realizacja projektów dotyczących redukcji ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenia udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwieniu wspieranych dotacjami Programu Operacyjnego „Infrastruktura i Środowisko”,
9. intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów (np. opakowań, toreb foliowych) i ich preselekcję w gospodarstwach domowych,
10. wzmocnienie przez Inspekcję Ochrony Środowiska kontroli podmiotów odbierających odpady od wytwórców oraz podmiotów posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów,
11. -dokończenie akcji likwidacji mogilników, zawierających przeterminowane środki ochrony roślin i inne odpady niebezpieczne oraz akcji eliminacji PCB z transformatorów i kondensatorów (do końca 2010 r.).

5.1 Odpady komunalne

Biorąc pod uwagę konieczną zgodność planu gminnego z KPGO 2010 oraz w WPGO, w gospodarce odpadami komunalnymi dla gminy Filipów przyjęto następujące cele:

Cele główne:

1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Gospodarowanie odpadami w gminie w oparciu o regionalny zakład zagospodarowania odpadów (ZZO).
4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
5. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.

Cele szczegółowe:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100 % mieszkańców gminy do końca roku 2011.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w gminie Filipów w roku 1995, zgodnie z zapisami Krajowego planu gospodarki odpadami 2010, dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
  - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
  - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
  - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2015.

5.2 Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych

5.2.1 Zużyte baterie i akumulatory

Priorytetowe cele w zakresie zużytych baterii i akumulatorów na terenie gminy Filipów to:

- A. Rozwój systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych aby osiągnąć poziomy zbierania:
- 25 % masy wprowadzanych do obrotu przenośnych baterii i akumulatorów do 26 września 2012 roku (cel zgodny z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 oraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Suwalskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 - 2019),
  - 45% masy wprowadzanych do obrotu przenośnych baterii i akumulatorów do 26 września 2016 roku (cel zgodny z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 oraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Suwalskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 - 2019),
- B. W latach 2010 - 2014 osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych wynikających z rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku (cel zgodny z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 oraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Suwalskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 - 2019),

GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja

Tabela 14 Poziomy odzysku i recyklingu akumulatorów oraz ogniw i baterii galwanicznych w latach 2010 – 2014

Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	2010 r.		2011 r.		2012r.		2013 r.		2014 r.	
	% poziomu		% poziomu		% poziomu		% poziomu		% poziomu	
	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
Akumulatory kwasowo - ołowiowe	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane	Wszystkie zgłoszone	Wszystkie zebrane
Akumulatory niklowo –kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Akumulatory niklowo – kadmowe (małogabarytowe)	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne wielkogabarytowe	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40
Akumulatory niklowo – żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne małogabarytowe	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20
Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem części ogniw i baterii galwanicznych	22,5	22,5 ¹	25	25 ¹	30	30 ¹	35	35 ¹	40	40 ¹

Źródło: załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych(Dz.U.07.109.752)

¹-nie dotyczy ogniw cynkowo – węglowych i alkalicznych

5.2.2 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Dzięki rozbudowie systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie gminy Filipów w latach 2011-2022 zostaną zrealizowane następujące cele (cel zgodny z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2009-2012 oraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Powiatu Suwalskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2012 - 2019):

osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu w wysokości:

- A. dla zużytego sprzętu powstałego z wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
  - poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
- B. dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
  - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;
- C. dla zużytego sprzętu powstałego z małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego, sprzętu oświetleniowego, narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych, zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
  - poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
  - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu;
- D. dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp;
  - osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok.

W celu osiągnięcia zakładanego poziomu zbiórki zużytego sprzętu elektronicznego i elektrycznego na poziomie 4 kg na mieszkańca na rok, szacuje się, że na terenie gminy Filipów w latach 2011 - 2022 powinny zostać zebrane następujące ilości tego sprzętu:

Tabela 15 Ilość zebranego sprzętu w kolejnych latach na terenie gminy Filipów
w celu osiągnięcia poziomu zbierania w ilości 0,004 Mg na mieszkańca na rok. [Mg]

2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
17,14	16,86	16,58	16,30	16,02	15,74	15,46	15,18	14,90	14,62	14,34	14,06

Źródło: obliczenia własne

5.2.3 Odpady opakowaniowe

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. (Dz.U.07.109.752) w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i poużytkowych określa w/w poziomy w poszczególnych latach aż do roku 2014:

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

Tabela 16 Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2014 r.

Poz.	Rodzaj opakowania lub produktu, z którego powstał odpad	Symbol PKWiU	2010 r.		2011 r.		2012 r.		2013 r.		2014 r.	
			% poziomu		% poziomu		% poziomu		% poziomu		% poziomu	
			odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
1	2	3	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1	opakowania razem	bez względu na symbol PKWiU	53 ¹⁾	35 ¹⁾	55 ¹⁾	40 ¹⁾	57 ¹⁾	45 ¹⁾	58,5 ¹⁾	50 ¹⁾	60 ¹⁾	55 ¹⁾
2	opakowania z tworzyw sztucznych	bez względu na symbol PKWiU	-	18 ¹⁾²⁾	-	19 ¹⁾²⁾	-	20 ¹⁾²⁾	-	21,5 ¹⁾²⁾	-	22,5 ¹⁾²⁾
3	opakowania z aluminium	bez względu na symbol PKWiU	-	45 ¹⁾	-	47 ¹⁾	-	48 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	50 ¹⁾
4	opakowania ze stali, w tym z blachy stalowej	bez względu na symbol PKWiU	-	33 ¹⁾	-	37 ¹⁾	-	42 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	50 ¹⁾
5	opakowania z papieru i tektury	bez względu na symbol PKWiU	-	52 ¹⁾	-	54 ¹⁾	-	56 ¹⁾	-	58 ¹⁾	-	60 ¹⁾
6	opakowania ze szkła gospodarczego, poza ampułkami	bez względu na symbol PKWiU	-	43 ¹⁾	-	46 ¹⁾	-	49 ¹⁾	-	55 ¹⁾	-	60 ¹⁾
7	opakowania z drewna	bez względu na symbol PKWiU	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾	-	15 ¹⁾

Źródło: załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz.U.07.109.752)

1) Nie dotyczy opakowań mających bezpośredni kontakt z produktami leczniczymi określonymi w przepisach ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533, z późn. zm.) oraz opakowań po środkach niebezpiecznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. Nr 63, poz. 638, z późn. zm.)

2) Do poziomu recyklingu zalicza się wyłącznie recykling, w wyniku którego otrzymuje się produkt wykonany z tworzywa sztucznego.

6 KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIA ODPADÓW ORAZ KSZTAŁTOWANIA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Gmina Filipów w okresie od 2011 do 2022 będzie zmierzała do realizacji celów założonych w niniejszym GPGO, aby to osiągnąć będzie podejmowała stosowne kroki - działania w zakresie gospodarki odpadami, zgodne z prawodawstwem krajowym i unijnym.

6.1 Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów

Główny cel to zapobieganie powstawaniu oraz minimalizacja wytwarzania odpadów na terenie gminy Filipów, aby to osiągnąć zostaną podjęte następujące kierunki działań:

- intensyfikacja nadzoru nad podmiotami, które prowadzą działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów na terenie gminy Filipów.
- prowadzenie intensywnej edukacji ekologicznej mieszkańców gminy w zakresie właściwego postępowania odpadami, zwrócenie uwagi przede wszystkim na przydomowe kompostownie,

Kompostowanie jest najstarszą znaną ludzkości metodą przywracania wartości odpadom. Proces ten nie wymaga wykwalifikowanych rozwiązań technicznych i jest stosunkowo tani. Dobrze przygotowany kompost z wyselekcjonowanego materiału, pozbawionego substancji toksycznych, jest nawozem poprawiającym jakość gleby i korzystnie działającym na rośliny.

W klasycznym procesie kompostowania materiały organiczne są przekształcane w kompost, a jednocześnie dochodzi do zmniejszenia ich objętości. W trakcie tego biologicznego procesu zachodzi rozkład substancji organicznych w warunkach tlenowych pod wpływem mikroorganizmów termofilnych - promieniowców, bakterii i pleśni.

Odpady pochodzące z gospodarstwa domowego należy składować w postaci pryzmy. Taki stos kompostowy musi zawierać: składniki odżywcze, powietrze, wodę i mikroorganizmy. Od równowagi pomiędzy tymi czterema składnikami zależy, ile czasu upłynie, nim składowane w pryzmie materiały zamienią się w dojrzały kompost.

Pryzma kompostowa może zawierać takie składniki, jak np.:

- obierki owoców i warzyw,
- świeże liście,
- ściętą trawę,
- słomę,
- chwasty,
- suche liście i kwiaty,
- trociny i popiół drzewny.

Niektórych materiałów nie należy składować w pryzmie, ze względu na wydzielane przez nie przykre zapachy, przyciąganie szkodników (np. myszy), lub też dlatego, że hamują proces rozpadu składników pryzmy i tworzenia się nawozu. Takimi materiałami są: mięso i ryby, nasiona, papier wybielany chlorem, chore rośliny, rośliny spryskiwane pestycydami, oleje, zasolona woda.

Na rynku dostępny jest szeroki asortyment kompostowników. Sami możemy zdecydować, czy bardziej odpowiada nam tańszy kompostownik drewniany, czy też estetyczny i trwały kompostownik plastikowy. Ekokompostowniki plastikowe mogą mieć również termoizolację oraz są tak zaprojektowane, aby powietrze mogło swobodnie docierać do biomasy. Wówczas proces kompostowania przebiega na tyle sprawnie, że kompost otrzymujemy nawet kilka razy w ciągu roku.

Wytworzony w procesie kompostowania humus wykazuje się (w zależności od kompostowanych materiałów) znaczącą zawartością azotu, potasu, fosforu i wapnia. Jest to doskonały nawóz dla roślin, a jego zawartość w glebie najlepiej świadczy o żyzności gleby. Dojrzały kompost można stosować bez żadnych obaw i ograniczeń ilościowych do nawożenia gleby. Zwiększa on urodzajność pól, pozwala na rekultywację gleby ubogiej w składniki odżywcze i mineralne lub zanieczyszczonej. Kompostowanie to prosty, tani i szybki sposób na uzyskanie własnego nawozu i jednocześnie pozbycie się zbędnych odpadów.

6.2 Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Na terenie gminy Filipów zostaną przyjęte następujące kierunki działań w celu ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko:

- rekultywacja składowiska w Filipowie Trzecim,
- likwidacja dzikich wysypisk śmieci
- popularyzacja opakowań ulegających biodegradacji,
- rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków, głównie biologicznych, przede wszystkim na obszarach wiejskich, w rezultacie nastąpi redukcja ilości wytwarzanych osadów ściekowych.

6.3 Działania wspomagające prawidłowe postępowanie odpadami w zakresie zbierania, transportu, unieszkodliwiania

6.3.1 Odpady komunalne

Realizacja celów założonych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wymaga następujących działań:

- nadzór prowadzony przez gminę Filipów nad podmiotami, które posiadają zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- rozwój systemu ewidencji odpadów komunalnych wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianych.

Ponadto prowadzone będzie selektywne zbieranie i odbieranie następujących frakcji odpadów komunalnych:

- ❖ odpady zielone z ogrodów i parków,
- ❖ papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.)

- ❖ odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na bezbarwne i kolorowe,
- ❖ tworzywa sztuczne i metale,
- ❖ zużyte baterie i akumulatory,
- ❖ zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- ❖ przeterminowane leki,
- ❖ chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.)
- ❖ meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- ❖ odpady budowlano - remontowe.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

Wszystkie zebrane odpady powinny być transportowane w sposób uniemożliwiający ich zmieszanie.

Maksymalizacja ilości odpadów poddawanych procesom odzysku wymaga:

- ❖ popierania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne poprzez wspieranie współpracy organizacji odzysku, przemysłu i samorządu terytorialnego oraz konsekwentne egzekwowanie obowiązków w zakresie odzysku i recyklingu,
- ❖ popularyzacja produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez działania promocyjne i edukacyjne jak również poprzez zamówienia publiczne tzw. zielone zakupy,
- ❖ zachęcania inwestorów publicznych jak i prywatnych do udziału w realizacji inwestycji strategicznych zgodnych z GPGO,
- ❖ promowanie metod odzysku i unieszkodliwiania odpadów z jednoczesnym zmniejszaniem ilości odpadów unieszkodliwianych za pomocą składowania.

6.3.2 Odpady niebezpieczne występujące w strumieniu odpadów komunalnych

Prawidłowa gospodarka odpadami niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych na obszarze gminy Filipów będzie polegała na następujących działaniach:

- selektywne zbieranie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych, przez przedsiębiorców i instytucje,
- popularyzacja prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych, przez podejmowanie kampanii informacyjno- edukacyjnych,
- monitoring prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi,
- organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych, z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych wchodzących w strumień odpadów komunalnych, wytwarzanych przez gospodarstwa domowe.

Zużyte baterie i akumulatory:

- rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii i akumulatorów,

- przeznaczenie środków finansowych pochodzących z opłat produktowych na zakup pojemników do selektywnego zbierania baterii i akumulatorów.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny:

- Rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

6.3.3 Odpady pozostałe

Odpady opakowaniowe:

- Rozwój selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i ich odzysku,
- Kontrola osiąganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych.

6.4 Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów

Do odpadów ulegających biodegradacji, zgodnie z prognozą zawartą w KPGO 2010 zaliczamy:

- papier i tekturę,
- odzież i tekstylia (z materiałów naturalnych),
- odpady zielone z (ogrodów i parków),
- odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień odpadów komunalnych,
- odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji).

W myśl artykułu 16 ustawy o odpadach poziomy redukcji odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania powinny wynosić:

- ❖ w 2010 r.- 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku,
- ❖ w 2013 r.- 50% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku,
- ❖ w 2020 r.- 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995 roku.

W roku bazowym tzn.1995 wytworzono na terenie gminy Filipów **219,58** Mg odpadów ulegających biodegradacji. Poniżej dokonujemy porównania ilości odpadów ulegających biodegradacji, które będą wytwarzane na terenie gminy Filipów w latach 2011-2022, dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

Tabela 17   Zestawienie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2011-2022 na terenie gminy Filipów z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prognozowana ilość odpadów ulegających biodegradacji	175,04	173,66	172,36	171,03	169,65	168,12	166,66	165,16	163,62	162,04	162,05	161,98
Maksymalna ilość odpadów ulegających biodegradacji, która może być składowana	142,73	129,01	109,79	105,09	100,39	95,69	91,00	86,30	81,60	76,85	72,16	67,46
Ilość odpadów do przekształcenia termicznego lub biologicznego	32,31	44,65	62,57	65,93	69,26	72,42	75,67	78,87	82,03	85,19	89,89	94,52

Źródło: Obliczenia własne

Na skutek spadku ludności w gminie Filipów od roku 1995 limity wyznaczone limity składowania zostaną przekroczone w roku 2013 pojawi się wówczas 62,57Mg odpadów ulegających biodegradacji do przekształcenia termicznego lub biologicznego, w roku 2011 będzie to już 32,31Mg.

6.5   *Sposób realizacji planu zamykania instalacji*

Zgodnie z założeniami KPGO 2010, do końca roku 2009 przewidywało się zamknięcie wszystkich składowisk odpadów, które nie spełniają minimalnych wymagań formalnych i są w trakcie eksploatacji. Takim składowiskiem jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Filipowie III, które jest w trakcie rekultywacji.

6.6 *Projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne, w tym odpadami komunalnymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzyski unieszkodliwianie*

Zgodnie z zapisami zawartymi w KPGO 2010 podstawą gospodarki odpadami komunalnymi powinny być Zakłady Zagospodarowania Odpadów (ZZO) o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez minimum 150 000 mieszkańców. Zaktualizowany plan gospodarki odpadami dla województwa podlaskiego na lata 2009 – 2012, zakłada utworzenie na terenie Województwa Podlaskiego siedmiu Regionów Zagospodarowania Odpadów (RZO). W ramach poszczególnych RZO będą funkcjonować Zakłady Zagospodarowania Odpadów wraz z instalacjami pomocniczymi. Uwzględniając powyższe zakłada się, iż samorządy z terenu powiatu suwalskiego, m. in. gmina Filipów obsługiwane będą przez ZZO Sokółka-Suwałki. Jako że gmina wchodząca w skład związku nie może samodzielnie sprostać nałożonym ustawowym obowiązkom (z uwagi między innymi na słabo rozwiniętą infrastrukturę techniczną oraz niską gęstość zaludnienia). Podział taki wynika z wewnętrznych uzgodnień z jednostkami samorządu terytorialnego, odległości do przyszłych Zakładów Zagospodarowania Odpadów oraz ilości mieszkańców obsługiwanych przez dany ZZO. Linie graniczne regionów są jedynie schematycznymi zaznaczonymi propozycjami, które mogą podlegać aktualizacji w zależności od uzgodnień międzygminnych.

7 Harmonogram i sposób finansowania realizacji zadań

Zadania przeznaczone do realizacji w ramach GPGO dla gminy Filipów na lata 2011-2014 z perspektywą do roku 2018 opracowano w oparciu o cele i kierunki działań.

Tabela 18 Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami

Lp.	Lata	Zakres	Wykonawca
1	2011	Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Filipów	Wójt Gminy Filipów
2	Zadanie ciągłe	Prowadzenie kampanii informacyjnej w szkołach, przedsiębiorstwach, urzędach dotyczącego prawidłowego postępowania z odpadami, w szczególności z odpadami niebezpiecznymi występującymi w strumieniu odpadów komunalnych	Wójt Gminy Filipów przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi i lokalnymi mediami
3	2011-2022	Promowanie i wspieranie tworzenia lokalnych kompostowni wykorzystujących odpady ulegające biodegradacji	Wójt Gminy Filipów
4	2011	Objęcie 100 % mieszkańców Gminy Filipów zorganizowanym systemem zbierania odpadów, co wynika z zapisów zawartych w Planie Gospodarki Odpadami wyższego szczebla, z którym niniejszy plan musi być zgodny.	Wójt Gminy Filipów
5	2011	Objęcie 100% mieszkańców Gminy Filipów systemem selektywnego zbierania odpadów	Wójt Gminy Filipów
6	Zadanie ciągłe	Inwentaryzacja dzikich wysypisk śmieci	Gmina Filipów
7	2011	Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	Wójt Gminy Filipów

Tabela 19 Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami w gminie Filipów

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Koszt ogółem w [tys.]brutto	Koszty (PLN)		Źródła finansowania (% kwoty)
				2011 - 2014	2015 - 2022	
1	Rekultywacja składowiska odpadów w Filipowie Trzecim	Urząd Gminy	159,00	159,00	--	Fundusze unijne
3	Przebudowa linii elektrycznej przebiegającej nad składowiskiem	Urząd Gminy	69,00	69,00	--	Fundusze unijne

Źródło: Urząd Gminy Filipów

7.1 Sposoby finansowania służące realizacji zamierzonych celów w gospodarce odpadami

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej wiąże się z wdrażaniem unijnych ustaw i rozporządzeń również na terytorium naszego kraju, wiąże się to z określonymi wydatkami. Nie zawsze jednostki samorządu terytorialnego są w stanie samodzielnie sfinansować zadania założone w zakresie gospodarki odpadami, stąd potrzeba poszukiwania zewnętrznych źródeł finansowania. Ogólnie źródła finansowania można podzielić na:

- 1) Środki własne
  - Budżet gminny
- 2) Środki zewnętrzne
  - Dotacje krajowe
  - Fundusze unijne
  - Programy pomocowe
  - Fundusze ochrony środowiska NFOŚiGW, WFOŚiGW,
  - Kredyty preferencyjne (np. z BOŚ, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ)

Priorytet II Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

DZIAŁANIE 2.1: KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH

Cel Działania

Redukcja ilości składowanych odpadów komunalnych i zwiększenie udziału odpadów komunalnych poddawanych odzyskowi i unieszkodliwianiu innymi metodami niż składowanie oraz likwidacja zagrożeń wynikających ze składowania odpadów.

Opis Działania

Cel działania realizowany będzie poprzez rozwój nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, w tym termicznego przekształcania odpadów oraz intensyfikacja odzysku, w tym recyklingu odpadów oraz ich unieszkodliwiania w procesach innych niż składowanie. W ramach działania budowana będzie instalacja umożliwiająca przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu lub unieszkodliwiania poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie. Ponadto tworzenie kompleksowych systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności niebezpiecznych, a także odpadów wielkogabarytowych i budowlanych

Rodzaje projektów:

- kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania;
- budowa:
  - ✓ punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
  - ✓ instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
  - ✓ instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
  - ✓ instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
  - ✓ instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie,
- dostosowanie istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (w tym studium wykonalności, dokumentacja techniczna dla projektów, dokumentacja przetargowa).

Rodzaje beneficjentów:

- jednostki samorządu terytorialnego i ich związki,
- podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego,
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wymienionych na liście indykatywnej.

Wartość projektu: Projekty dla instalacji i systemów gospodarki odpadami powyżej 150 000 mieszkańców bez względu na wartość

Poziom dofinansowania: Dofinansowanie wynosi maksymalnie 85% kwalifikujących się wydatków. W przypadku projektów objętych zasadami pomocy publicznej poziom dofinansowania wynikać będzie z dopuszczalnego pułapu tej pomocy.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013

PRIORYTET V: Rozwój infrastruktury ochrony środowiska

Cel główny Osi priorytetowej

Zachowanie dziedzictwa środowiska naturalnego poprzez inwestycje infrastrukturalne zmniejszające negatywne skutki cywilizacji.

Opis Osi priorytetowej

Główny kierunek działań skierowany będzie na rozbudowę sieci kanalizacyjnej, szczególnie tam, gdzie istnieje niewystarczające wykorzystywanie funkcjonującej infrastruktury oczyszczania ścieków. W ramach programu realizowane będą projekty z zakresu gospodarowania odpadami przewidziane w Wojewódzkim Planie Gospodarowania Odpadami – instalacje i systemy obsługujące maksymalnie 150 tys. mieszkańców i na obszarach nie objętych PROW. Inwestycje te wpłyną przede wszystkim na poprawę warunków życia mieszkańców regionu, a także na zwiększenie dostępu do terenów wypoczynkowych i turystycznie atrakcyjnych. Działania w ramach tej Osi Priorytetowej powinny zmierzać do wspierania kompleksowych projektów z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych (ekosystemów) na obszarach chronionych oraz zachowania zagrożonych wyginięciem gatunków oraz różnorodności genetycznej roślin, zwierząt i grzybów. Wsparcie uzyskają projekty przyczyniające się do zahamowania strat różnorodności biologicznej na wszystkich poziomach jej organizacji, czyli różnorodności wewnątrzgatunkowej, międzygatunkowej i ponadgatunkowej (ekosystemów i krajobrazów). W ramach programu wspierane będą projekty inwestycyjne z zakresu budowy, modernizacji i doposażenia infrastruktury centrów i ośrodków edukacji ekologicznej, w tym służącej promocji obszarów Natura 2000 i innych cennych przyrodniczo, ochrony przed nadzwyczajnymi zagrożeniami środowiska (stały monitoring obiektów zagrażających środowisku oraz tras przewozu niebezpiecznych środków przez teren województwa, wyznaczenie do przyjmowania tzw. odpadów poakcyjnych), a także o ochronie przeciwpożarowej. Usprawnienie infrastruktury środowiskowej realizowane będzie poprzez dwa wyodrębnione działania różniące się zakresem i charakterem inwestycji: regionalne i lokalne. Wsparcie w zakresie regionalnej infrastruktury środowiskowej dotyczyć będzie projektów o znaczeniu ponadlokalnym i regionalnym istotnych z punktu widzenia więcej niż jednej gminy. W ramach tego działania możliwa będzie również budowa i przebudowa infrastruktury środowiskowej jako element projektów wspólnych realizowanych przez więcej niż jeden samorząd terytorialny. Wsparcie w zakresie lokalnej infrastruktury środowiskowej realizowane będzie poprzez budowę lub modernizację urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody oraz urządzeń do odprowadzania i oczyszczania ścieków, budowa i rekultywacja wysypisk śmieci, wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu poprawy warunków życia mieszkańców, realizowane przez i na terenie jednej gminy. Ze względu na korzystne ukształtowanie terenu oraz sprzyjające warunki klimatyczne północnej części województwa w dziedzinie energii odnawialnej wspierane będą inwestycje z zakresu energii wiatrowej. Działania wspierające ograniczenie zmian klimatycznych są istotne, jednakże z uwagi na zakres tematyczny i wymiar finansowy pozytywne oddziaływanie RPOWP na zmiany klimatyczne będzie miało charakter pośredni. Wkład w redukcję emisji gazów cieplarnianych będą miały przedsięwzięcia dotyczące m.in. wsparcia rozwoju transportu przyjaznego środowisku, gospodarki odpadami oraz racjonalnego wykorzystania

energii. W ramach RPOWP nie przewiduje wsparcia działań dotyczących bezpieczeństwa energetycznego. Problem dystrybucji gazu i prądu występuje w województwie podlaskim, jednak kondycja ekonomiczna spółek gazowych, przy ograniczonych środkach przeznaczonych na realizację programu, nie uzasadnia wsparcia budowy sieci dystrybucyjnej. Na terenie województwa przewidziana jest budowa połączenia elektroenergetycznego Polska- Litwa w ramach POLiŚ

Beneficjentami Priorytetu mogą być:

- jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną,
- administracja rządowa,
- PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne,
- parki narodowe i krajobrazowe,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną (nie wymienione wyżej),
- organizacje pozarządowe,
- spółki wodne,
- przedsiębiorcy.

Poziom dofinansowania: Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi maksymalnie 85% kwalifikujących się wydatków.

Fundusz Spójności

Głównym celem strategii środowiskowej Funduszu Spójności jest wsparcie dla realizacji zadań inwestycyjnych władz publicznych w zakresie ochrony środowiska, wynikających z wdrożenia prawa Unii Europejskiej. Priorytety (tematyka) dla Funduszu Spójności w zakresie ochrony środowiska obejmuje między innymi racjonalizację gospodarki odpadami. Beneficjentami końcowymi mogą być jednostki samorządu terytorialnego i przedsiębiorstwa komunalne. Dofinansowane mogą być projekty o wartości kosztorysowej, co najmniej 10 mln euro. Korzystanie ze środków Funduszu Spójności w Polsce oparte są na Strategii Wykorzystania Funduszu Spójności. Zgodnie z obowiązującymi w zakresie polityki strukturalnej zasadami współfinansowania, pomoc z Funduszu Spójności na określony projekt będzie wynosić maksymalnie od 80% do 85 % kosztów kwalifikowanych. Pozostałe, co najmniej 15 % musi zostać zapewnione przez beneficjenta. Środki te mogą pochodzić np. z budżetu powiatu, środków własnych przedsiębiorstw komunalnych, środków NFOSiGW (dotacji, kredytów), budżetu państwa, innego niezależnego źródła (np. z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju). W latach 2007-2013 projekt rozporządzenia unijnego w sprawie zmiany rozporządzenia o Utworzeniu Funduszu Spójności przewiduje w zakresie działań środowiskowych FS m.in. wsparcie dla tych działań, które wpisują się w priorytety wpisane do polityki środowiskowej Wspólnoty w programie działań na rzecz środowiska. Na przygotowanie dokumentacji do wniosku w ramach FS można uzyskać dotacje ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Fundacje

- Agencja Rozwoju Komunalnego w Warszawie,
- Environmental Know – How Fund w Warszawie,
- Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej Counterpart Fund w Warszawie,
- Fundacja Współpracy Polsko – Niemieckiej,
- Polska Agencja Rozwoju Regionalnego,
- Program Małych Dotacji GEF,
- Projekt Umbrella.

Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Zasady funkcjonowania narodowego, wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej określa Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska tekst jedn. z 2008r. (Dz. U. Nr 25, poz. 150.z późn. zm.)

Zasadniczym celem **Narodowego Funduszu** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć podejmowanych dla poprawy jakości środowiska w Polsce. Główne kierunki jego działalności określa Polityka Ekologiczna Państwa, natomiast co roku aktualizowane są cele szczegółowe, w tym zwłaszcza zasady udzielania pomocy finansowej oraz lista przedsięwzięć priorytetowych www.nfosigw.gov.pl. W zakresie ochrony powierzchni ziemi, w tym ochrony środowiska przed odpadami, zakłada się dofinansowanie zadań inwestycyjnych zgodnych z niżej wymienionymi programami priorytetowymi.:

- likwidacja uciążliwości starych składowisk odpadów niebezpiecznych,
- unieszkodliwianie odpadów powstających w związku z transportem samochodowym oraz zbiórka i wykorzystanie olejów przepracowanych,
- przeciwdziałanie powstawaniu i unieszkodliwianie odpadów przemysłowych i odpadów niebezpiecznych,
- realizacja międzygminnych i regionalnych programów zagospodarowania odpadów komunalnych (w tym budowa zakładów przetwórstwa odpadów oraz wspomaganie systemów zagospodarowania osadów ściekowych).

Rolą **wojewódzkiego funduszu** jest wspieranie finansowe przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu regionalnym, a podstawowym źródłem ich przychodów są wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych. W każdym województwie WFOŚiGW przygotowują na wzór NFOŚiGW listy zadań priorytetowych, które mogą być finansowane z ich środków oraz zasady i kryteria, które będą obowiązywać przy wyborze zadań do realizacji.

Fundusze oprócz udzielania pożyczek i przyznawania dotacji, zgodnie z art. 411 ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska, mogą także:

- ✓ udzielać dopłat do oprocentowania preferencyjnych kredytów i pożyczek,
- ✓ wносить udziały spółek działających w kraju,

- ✓ nabywać obligacje, akcje i udziały spółek działających w kraju.

Bank Ochrony Środowiska

Oddział w Białymstoku (WFOŚiGW województwa podlaskiego) Kredyty ze środków BOŚ S.A. z dopłatami WFOŚiGW do oprocentowania

Przedmiot kredytowania:

- inwestycje związane z: usuwaniem, unieszkodliwianiem wyrobów zawierających azbest,
- ograniczaniem hałasu,
- czystsza produkcją,
- uszczelnianiem i hermetyzacją przeładunku i dystrybucji paliw,
- ograniczaniem zużycia energii elektrycznej,
- ograniczaniem niskiej emisji,
- budową przydomowych oczyszczalni ścieków,
- wytwarzaniem energii ze źródeł odnawialnych,
- termomodernizacją budynków.

Procedura:

Kredyty przeznaczone są dla osób prawnych oraz osób fizycznych, w tym prowadzących działalność gospodarczą; decyzję o udzieleniu kredytu preferencyjnego podejmuje Bank po wcześniejszym zaakceptowaniu danego zadania przez Wojewódzki Fundusz; wnioski składane w Oddziale

Warunki kredytowania:

kwota kredytu:

do 50.000 zł - dla osób fizycznych,

do 100.000 zł - dla osób prawnych i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, wskazanych przez Fundusz,

okres kredytowania: do 36 miesięcy,

oprocentowanie: 0,4 s.r.w., lecz nie mniej niż 4% p.a.,

Przykładowa rzeczywista stopa oprocentowania kredytu wynosi 4,84% w skali roku, przy założeniach:

- kwota kredytu - 50.000 zł
- oprocentowanie - 4,0% p.a.
- okres kredytowania - 3 lata
- prowizja - 500 zł (1% kwoty kredytu)
- zabezpieczenie w formie poręczenia wekslowego

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju poprzez autoryzowane banki krajów Europy Środkowej finansuje projekty z zakresu ochrony środowiska udzielając kredytu gminom, przedsiębiorstwom komunalnym, władzom lokalnym, jak również związkom gminnym.

*GMINNY PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA GMINY FILIPÓW NA LATA 2011-2014
Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2018 aktualizacja*

Formy finansowania stosowane przez EBOiR to kredyty, udziały kapitałowe i gwarancje. Przedmiot kredytowania obejmuje wodociągi, kanalizację, odpady stałe, transport miejski, rewitalizację. Kredyty mogą być udzielane rządowi, jak również podmiotom prywatnym. Wysokość udzielanego kredytu powyżej 5 mln euro. Oprocentowanie: LIBOR lub WIBOR wraz z marżą. Okres udzielenia kredytu do negocjacji, zazwyczaj 10-15 lat. Maksymalna karencja spłaty rat 4 lata. Warunkiem udzielenia pomocy jest rozwój demokracji i poszanowanie praw człowieka w danym państwie.

8 Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko

Objęcie zorganizowaną obsługą 100% mieszkańców do końca 2011r. w zakresie wywozu odpadów komunalnych na terenie Gminy Filipów przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska zwłaszcza gruntowo-wodnego.

Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz spełnianie wymogów odnośnie dopuszczonych limitów przyczyni się do stopniowego zmniejszania udziału odpadów o cechach surowców wtórnych (zwłaszcza odpadów opakowaniowych, biodegradowalnych) w strumieniu odpadów kierowanych na składowisko. Dzięki temu nastąpi oszczędność wykorzystania pojemności składowiska. Wpłynie to bezpośrednio na zmniejszenie zapotrzebowania na zajmowanie nowych powierzchni pod deponowanie odpadów.

Wdrożenie systemu selektywnej zbiórki i limitów odzysku odpadów o charakterze niebezpiecznym z odpadów komunalnych przyczyni się do zmniejszenia potencjalnego zagrożenia dla środowiska zdeponowanych na składowiskach odpadów komunalnych. Zebrane selektywnie odpady niebezpieczne zostaną w bezpieczny sposób przetransportowane i unieszkodliwione w instalacjach posiadających stosowne zezwolenia.

Scentralizowanie składowania odpadów docelowo na jednym w regionie składowisku znajdującym się w ramach ZZO Sokółka-Suwałki we wsi Zielone Kamedulskie (od 1 stycznia 2010 r. odpady są przewożone tymczasowo do przesypowni w Przzerośli, a następnie do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Euro - Sokółka Zakład Karcze), spełniającym standardy i wymogi obowiązujących przepisów zmniejszy zagrożenie dla środowiska, a systematyczna kontrola obiektu poprzez badania monitoringowe (zgodnie z obowiązującymi przepisami) pozwoli na odpowiednio wczesne wykrycie i zapobieżenie lub zminimalizowanie ewentualnych zagrożeń dla środowiska.

Budowa instalacji pomocniczych do Sokółka-Suwałki we wsi Zielone Kamedulskie pozwoli na odciążenie strumienia odpadów komunalnych i zagospodarowanie m.in. odpadów ulegających biodegradacji (w kompostowni), odpadów opakowaniowych (linia segregacji), stacja przeładunkowa umożliwi przewóz odpadów w sposób bardziej ekonomiczny.

Deponowanie odpadów będzie sukcesywnie ograniczane (ilość Mg kierowana na składowiska). Zmniejszany będzie sukcesywnie w strumieniu odpadów kierowanych do składowania udział odpadów o cechach surowców wtórnych (selektywna zbiórka) oraz odpadów ulegających biodegradacji (kompostowanie).

Właściwa rekultywacja składowiska, zgodna z rozporządzeniem MŚ z dn. 24 marca 2003 roku „W sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny opowiadać poszczególne typy składowisk odpadów”, przeznaczonych do zamknięcia i rekultywacji przyczyni się do zniwelowania negatywnego oddziaływania tego składowiska na środowisko.

Realizacja celów i zadań wynikających z niniejszego Planu będzie służyła poprawie jakości środowiska na obszarze Gminy Filipów.

9 System monitoringu i oceny wdrażania planu

W oparciu o sprawozdanie z realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Filipów na lata 2011-2014 będzie oceniana realizacja poszczególnych zadań określonych w 7 rozdziale niniejszego GPGO, natomiast aby monitorować stopień osiągnięcia celów wyznaczonych w rozdziale 5 będą określane wskaźniki podane w tabeli poniżej.

Tabela 20   Lista proponowanych wskaźników efektywności realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami.

Lp.	Wykaz proponowanych wskaźników efektywności realizacji GPGO	Stan wyjściowy 2010 rok
1	Odsetek mieszkańców objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	95%
2	Masa wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych - ogółem	494,6 Mg
3	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	10,2 Mg
4	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane odpady komunalne	436,5 Mg
5	Odsetek masy odpadów komunalnych zebranych selektywnie, poddanych składowaniu	0 %
6	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów	b.d. Mg
7	Pozostała do wypełnienia pojemność składowiska odpadów, na którym są składowane odpady komunalne - ogółem	0
8	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	b.d. Mg
9	Masa selektywnie zebranych przenośnych baterii i akumulatorów	b.d. Mg
10	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego - ogółem	5 Mg
11	Ilość zamkniętych składowisk odpadów	1 szt.
12	Ilość zrekultywowanych składowisk odpadów	0 szt.

W początkowej fazie źródłem danych będą bazy danych istniejące w ramach systemu administracyjnego i badań statystycznych, a po utworzeniu kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce, ona stanie się głównym

źródłem informacji. W świetle ustawy o odpadach sprawozdanie z realizacji GPGO dla gminy Filipów należy sporządzać co 2 lata. Wójt przedkłada go Radzie Gminy Filipów. Jednocześnie PGO podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata i podlegają zaopiniowaniu przez zarząd województwa, zarząd powiatu oraz przez dyrektora RZGW.

10 Streszczenie

Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Filipów na lata 2011-2014 powstał na mocy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach, która w art.14 pkt. 14 mówi o obowiązku aktualizacji planów gospodarki odpadami, nie rzadziej niż co 4 lata. Powyższy plan jest zgodny z zapisami ustawy o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami). Zakres planu odpowiada wymaganiom stawianym przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. 2003, Nr 66, poz.620) i Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie planów gospodarki odpadami (Dz.U.2006, Nr 46, poz.333). Plan Gospodarki Odpadami Dla gminy Filipów na lata 2011-2014 jest zgodny z planami wyższego szczebla.

Plan opracowano aby osiągnąć cele założone w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji podstawowych zasad postępowania z odpadami, zgodnie z art.5 ustawy o odpadach.

Dokument zawiera: analizę stanu istniejącego w gospodarce odpadami, przewidywane zmiany i założenia w zakresie gospodarki odpadami, cele i zadania ciągłe, krótko i długoterminowe , które zmierzają do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, opis systemów gospodarki odpadami na terenie gminy Filipów, wskazanie źródeł finansowania zamierzonych celów ze wskazaniem harmonogramu realizacji planowanych przedsięwzięć oraz instytucji odpowiedzialnych za ich realizację, a także monitoring realizacji zaplanowanych działań oraz wnioski z analizy oddziaływania planu na środowisko.

Na terenie gminy Filipów prowadzony jest zorganizowany system zbierania odpadów, jednak nie wszyscy mieszkańcy gminy zostali objęci zbiórką. Na obszarze gminy Filipów prowadzona jest selektywna zbiórka szkła, tworzyw sztucznych oraz odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych. Odpady pochodzące z selektywnej zbiórki przekazywane są do odzysku i recyklingu.

Przeprowadzona prognoza zmian odpadów dowodzi, iż w perspektywie najbliższych lat sukcesywnie zwiększać się będzie ilość odpadów komunalnych segregowanych i zbieranych selektywnie, a udział odpadów zmieszanych będzie ulegał zmniejszeniu.

Założono, że głównym kierunkiem działań podejmowanych, w celu poprawy gospodarki odpadami na terenie gminy Filipów będzie objęcie go ZZO Sokółka-Suwałki (we wsi Zielone Kamedulskie) wraz instalacjami pomocniczymi.

Spis tabel

Tabela 1	Stan sieci wodociągowej w gminie Filipów.....	11
Tabela 2	Stan sieci kanalizacyjnej w gminie Filipów.....	11
Tabela 3	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych na terenie Gminy Filipów.....	12
Tabela 4	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze Regon wg sekcji PKD na terenie gminy Filipów.....	13
Tabela 5	Bilans odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy Filipów w 2009 roku.....	14
Tabela 6	Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych na terenie gminy Filipów w 2009 roku.....	17
Tabela 7	Ilość odpadów komunalnych zebranych w gminie Filipów w roku 2007 r.	18
Tabela 8	Opłaty za odbiór odpadów komunalnych na terenie gminy Filipów.....	19
Tabela 9	Podmioty zajmujące się wywozem odpadów z terenu gminy Filipów.	23
Tabela 10	Prognoza zmian demograficznych na terenie gminy Filipów w latach 2010-2022.....	25
Tabela 11	Prognoza wytwarzania odpadów komunalnych w gminie Filipów.	26
Tabela 12	Prognoza ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych	27
Tabela 13	Prognoza ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji	30
Tabela 14	Poziomy odzysku i recyklingu akumulatorów oraz ogniw i baterii galwanicznych w latach 2010 – 2014.....	38
Tabela 15	Ilość zebranego sprzętu w kolejnych latach na terenie gminy Filipów w celu osiągnięcia poziomu zbierania w ilości 0,004 Mg na mieszkańca na rok. [Mg]	40
Tabela 16	Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w poszczególnych latach do dnia 31 grudnia 2014 r.....	41
Tabela 17	Zestawienie prognozowanej ilości odpadów ulegających biodegradacji w latach 2011-2022 na terenie gminy Filipów z dopuszczalnym poziomem składowania tychże odpadów.	46
Tabela 18	Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami	48
Tabela 19	Harmonogram rzeczowo-finansowy przedsięwzięć inwestycyjnych w ramach gospodarki odpadami w gminie Filipów	49
Tabela 20	Lista proponowanych wskaźników efektywności realizacji Gminnego Planu Gospodarki Odpadami.	57

Spis wykresów

Wykres 1	Struktura użytkowania terenów na obszarze gminy Filipów.....	9
Wykres 2	Struktura użytkowania użytków rolnych na terenie gminy Filipów.....	9
Wykres 3	Liczba ludności w grupach: przedprodukcyjnej, produkcyjnej i poprodukcyjnej na terenie gminy Filipów.....	11

Wykres 4	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na obszarze gminy Filipów w 2009 roku. ...	15
Wykres 5	Skład morfologiczny wytworzonych zmieszanych odpadów komunalnych na terenie gminy Filipów.....	16
Wykres 6	Ilość odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 2009 roku w gminie Filipów w Mg.	17
Wykres 7	Prognoza zmian liczby mieszkańców w gminie Filipów.....	25
Wykres 8	Prognoza zmiany ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy Filipów w latach 2010-2022	28
Wykres 9	Prognoza składu morfologicznego zmieszanych odpadów komunalnych w latach 2010-2022 na terenie gminy Filipów.....	29
Wykres 10	Prognoza odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy Filipów w latach 2010-2022.....	31

Spis rysunków

Rysunek 1	Położenie gminy Filipów na tle powiatu suwalskiego.	8
Rysunek 2	Funkcjonujące instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów na terenie gminy Filipów	22